

Upravnstvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
Inseratni oddelki: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492,
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Štampari pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana, 3124, 3125, 3126.
Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.

Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Jugoslovenska ideja pred 65 leti

L. 1870. ni bilo znamenito samo zaradi vojne med Francijo in Nemčijo, ampak zaradi pruskih uspehov in iz njih izvirajoče bojzorni avstrijskih Slovanov, da bi eventualno zopet prišli pod prusko peto, znamenito tudi v zgodovini južnih Slovanov takratne Avstro-Ogrske. Prvičkrat politični zgodovini zasledimo v tem letu dogodke, ki pomenijo velik preokret iz ozke lokalne slovenske politike v širše jugoslovenske vode. Vplivi Strossmayerja in njegovih vrstnikov se uveljavljajo.

V »Spominih« dr. Josipa Vošnjaka čitamo v III. delu na str. 158 kratko beležko: »1. dec. 1870. je bil v Ljubljani shod slovenskih, hrvatskih in srbskih rodoljubov, ki so spet skovali skupen program jugoslovenske zveze.«

Ta beležka je bila skoro nerazumljiva, ako bi ne zasledili v takratnih listih v Bleiweisovih »Novicah« od 7. decembra 1870. in v »Slovenskem narodu« od 6. decembra 1870., obširnejši opisov. Oba lista objavljata, da se je že pred ljubljanskim sestankom bila konferenca slovenskih, hrvatskih in srbskih rodoljubov v Sisku. Oba objavljata tudi »izreke«, kakor imenujeta resolucijo, sklenjeno na ljubljanskem sestanku, ki se je vršil ob priliki obnega zboru »Matice Slovenske« in ki so ga »polet nekaterih velečastitih Matičnih družbenikov s Štajerskega, Goriškega in Kranjskega počastili tudi mnogi rodoljubi iz Hrvatske, Slavonije, Vojaške Krajine, Dalmacije, Srbske Vojvodine in Reke, meročajni po svojem političnem stališču, veljavni po svojem stanu, posestvi itd.« »Izreke« so objavile »Novice« še v stari Bleiweisovi slovensčini, »Slov. Narod« pa že v mladoslovensčini. Kaj pravi »izreke«? Čujemo:

1. Edinstvo južnih Slovanov, začeto ob postanku naroda, je ostalo skozi vse veke svetovnih dogodkov neprenehoma živo v narodnem čustvu in se javlja proti drugim narodom v edinstvu jezika.

2. Južni Slovani, kateri pod različnimi imeni Slovencev, Hrvatov in Srbov živijo v deželah monarhijske habsburške, tuji dandanes enake narodne potrebe. Da se tem zadovolji in tako zagotovi narodni obstoj, zedinjavajo oni vse svoje moralne in materialne moči ter jih hočejo upotrebovati za svoje edinstvo in književnem gospodarskem in političnem polju.

3. To svojo odločbo naznanjajo državnikom monarhijske habsburške in vsem drugim narodom, kateri živijo v isti državi, da izvedo, kako hočejo južni Slovani na vsaki postavljeni način delati za uresničanje svojega edinstva v navedenem smislu za svojo korist in pravico, nikomur pa v škodo in krivico.

4. Južni Slovani v habsburški monarhiji bodo osnovali svoje delovanje tudi na to, kako bi pomagali zadovoljiti v enakih potrebah svojim bratom onstran meje, s katerimi so jednake narodnosti.

5. Doseganje svojega namena nastanajo južni Slovani v habsburški monarhiji posebno na društva in skupščine, na zbornice in časopise, da vsak pomaga, kakor, kadar in kjer bode za to prilika.

6. Za obvarovanje skupne koristi bodo vsi južni Slovani monarhijske habsburške sporazumni in vsakem vprašanju, katero se tiče njihovih posebnih zadev.

Da se je ta jugoslovenska deklaracija iz leta 1870. gibala v okviru habsburške monarhije, kdo bi se spričo takratnih razmer čutil, če se niti majska deklaracija iz leta 1917. ni mogla otežiti tega okvira, čeprav je bil zlom centralnih sil in razpad habsburške vladavine takrat tako rekoč že na dlani? Kljub temu pa je — kakor poročajo »Novice« — nemško častništvo prinašalo demunciacije o »jugoslovenskem kongresu« in imputiralo kongresistom, sanjarje, o katerih — tako pravijo »Novice« — niti v Sisku, niti v Ljubljani ni bilo ne duha ne sluha, ker »možje, ki so se zbrali v dogovor, so prezreli politiki, da ne bi računili s faktorji, s katerimi se računati mora, in da bi delali vrtoglav: no politiko. Vseled centralističnega duha trpi na eni strani čedalje večjo škodo starodavno državno pravo trojedne kraljevine, na drugi pa naravno narodno pravo in avtonomija železna in silni te južne Slovence habsburške monarhije, da si kot brat bratu roke prožijo in v viribus unitis prizadevajo si doseči na postavljeni poti to, kar vsako plemo samotež doseči upanja nima. Iz tega čustva odziva se je iznova že leta 1848. jako bujna ideja jugoslovenstva, ki se ne sme dati zadušiti več, ako nočemo, da pogine narod slovenski.«

V enakem smislu so pisali poleg »Slov. Naroda«, ki je prinašal tiste čase obširne članke o »ideji jugoslovenstva«, še tudi drugi jugoslovenski listi, »Zatočnik« v Sisku, »Narodni list« v Zadru in drugi.

Strossmayer, kateremu je bila iz Ljubljane poslana pozdravna brzojavka, je odgovoril: »Bratska sloga budi vam poručanstvo Božjeva blagoslova!«

Zanimivo je, da so o teh konferencah jugoslovenskih rodoljubov pisali tudi

Proti diktatu velesil

Male države proti samovoljnosti velesil in za strogo izvajanje pakta DN ne samo proti malim, ampak tudi proti velikim državam

Ženeva, 12. decembra, o. S. prihodom Laval in Edena je zavlada v Ženevi velika živahnost. Zbrani so zastopniki skoro vseh članic Društva narodov in vrše se posvetovanja na vseh straneh. Z največjo napetostjo pričakujejo odgovor Italije, dočim o odgovoru Abesinije nihče ne dvomi. Da bo popolnoma odklonil. Dočim se Laval trudi, da bi pridobil ženevske delegate za odobritev pariških predlogov kot osnove za mirno pogajanja, vlada zlasti v krogih zastopnikov manjših držav zaradi pariških predlogov veliko ogorčenje. Predvsem očitajo Lavalu, da je docela ignoriral Društvo narodov, ker ni smatral niti za potrebno, da bi pariške predloge istočasno, ko jih je poslal Italiji in Abesiniji, dostavil tudi Društvu narodov, ki oficijelno še danes ne ve, kakšni so prav za prav ti predlogi.

Zastopniki manjših držav, ki se jim je pridružila tudi Rusija, so odločno proti temu, da bi se dale Italiji kot napadcu tako dalekosežne koncesije na račun Abesinije, ki je članica Društva narodov in jo je Društvo narodov po svojem statutu vzel v zaščito.

Rusija, Turčija, Bolgarija, Finska, Českoslovaška, Jugoslavija, Grčija in Rumunija, ki se jim bodo po vsej priklji pridružile tudi še mnoge druge

manjše države, so sklenile na svojem današnjem sestanku, da bodo vložile oficijelni protest pri Društvu narodov proti takemu izgravanju in očitnim kršitvam pakta Društva narodov.

Predstavniki Male antante in Balkanske zveze je izjavil danes novinarjem, da bodo smatrale vse države, ki v Ženevi ne uživajo položaja velesil, sprejetje predlogov, s katerimi bi se Italija še na gradila za svojo agresivno politiko proti članici Društva narodov, za kruto žalitev ter da bodo iz tega izvajale posledice. Prav male države so doslej zvesto dopirale politiko Društva narodov in doprinele s izvajanjem sankcij najtežje, žrtve zapostavljač pri tem celo svoje lastne življenske interese. Če bi se uveljavila taka politika, kakršno zahtevajo pariški predlogi, potem male države nimajo več nikakega jamstva, da ne bodo slej ali prej druga za drugo postale žrtve imperializma velesil.

Zato bodo slej ko prej vztrajale na tem, da se pakt Društva narodov strogo izvaja ne samo napram malim, marveč tudi napram velikim državam. Zastopniki malih držav so trdno odločeni odkloniti vse predloge, ki ne bodo v dovolji. Ni meri ščititi neodvisnosti in nedotakljivosti Abesinije kot enakopravne članice Društva narodov.

tem ne bil dosežen mir, marveč bi se nasprotno pričela borba na življenje in smrt. Abesinija ne more pristati niti na mirovna pogajanja, dokler zadnji italijanski vojak ne zapusti abesinskega ozemlja. Za Abesinijo je nesprejemljiv vsak predlog, ki do skrajnosti ne upošteva neodvisnosti in popolne suverenosti Abesinije.

Inozemski novinarji v celoti potrjujejo pravilnost stališča abesinskega cesarja. Že sedaj so poglavarji posameznih plemen silno nezadovoljni. V trenutku, ko bi se vojna z Italijo končala s porazom Abesinije, bi najbrže prišlo do prevrata in bi moral sedanji cesar odstopiti. Kot bodoči cesar se v tem primeru označuje ras Imru, guverner Godzama, ki je na glasu kot zelo energičen in pameten mož. Vsekakor ni pričakovati, da bi abesinska vlada odgovorila na pariške predloge pred soboto.

Mussolini upa še na večji plen

Rim, 12. decembra o. Mussolini je sredi sprejel francoskega in angleškega poslanika ter jima izjavil, da bo skrbno proučil pariške predloge in upošteval prizadevanje Francije in Anglije za ureditev spora z Abesinijo. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bo italijanska vlada odgovorila šele v teku prihodnjih 48 ur. tako da bo končno stališče Italije znano šele v soboto. Ni dvoma, da bo Italija v načelu pristala na pariške predloge kot na osnove za nadaljnja pogajanja, dejstvo pa, da nudi sedaj Italiji mnogo več, kakor je sama zahtevala, tolažijo v Rimu tako, da želi Francija in zlasti pa Anglija čim prejjo likvidacijo vzhodnoafriškega spora, ker se boji zapletitve na Daljnem vzhodu, kjer bo morala zastaviti svojo avtoriteto. Resne skrbi povzročajo Angliji tudi dogodki v Egiptu. To domnevno zadrego Anglije namestava Italija izkoristiti in doseči z diplomacijo to, česar s orožjem dosedaj ni mogla. V Rimu upajo, da se bo tudi tokrat zgodilo tako, kakor že pogostokrat v italijanski zgodovini, da je

„Etiopija se ne bo pokorila Mussolinijevi volji“

London, 12. decembra. d. »Daily Express« je objavil naslednjo izjavo abesinskega cesarja o Lavalovem in Hoarejevem nastrtu, po katerem naj bi polovica Abesinije pripadla Italiji:

Etiopija se ne bo nikdar pokorila Mussolinijevi volji. Pravica je na njeni strani. Zelim si miru, toda samo takega, v katerem bodo upoštevana čast, neodvisnost in nedotakljivost etiopske zemlje.

Glede na poslednje bombardiranje Desija je izjavil cesar:

Po mojem mišljenju se vojskovanje z letali proti državi, ki nima vojnega letalstva, more se opravičiti, če se bombardirajo iz zraka čete, nepravilno surovo in nezakonito pa je pobijati z bombami prebivalstvo, zlasti, če ga sovražnik ni opozoril, naj se umakne iz mest. Pretekli petek so italijanske bombe pobile v Desiju 14 žensk in 5 otrok. Bombardiranje Desija, zaradi katerega je njegovo prebivalstvo toliko trpelo, se ne more opravičiti.

Glede na vesti, da bodo Italijani bombardirali tudi Addis Abebo, je cesar izjavil: Addis Abeba je neutrjeno mesto, brez vojašnice in brez zračne. V njej ni nobenih vojaških skladišč. Če ga bodo Italijani kljub temu bombardirali, bo predstavljalo to novo kršitev mednarodnih zakonov.

Seja odbora osemnajstih

Ženeva, 12. decembra, r. Danes se je sestel sankcijski odbor, ki bi moral prvotno razpravljati o poostitvi sankcij s prepovedjo izvoza petroleja v Italijo. Ker so se razgovori med delegati zavlekli, se je pričela seja šele ob 17.45.

Laval je imel dopoldne razgovore z Edenom, ki so se nanašali v glavnem na vprašanje skupnega postopanja v Ženevi. Oba državnika sta pozneje pritegnila k razpravi tudi španskega zastopnika Madariaga, ki je svoječasno predsedoval odboru petih, čigar delo je bil načrt eporazuma za ureditev abesinsko-italijanskega spora.

Odklonilno stališče, ki ga je po vseh znakih sodeč zavzel glede na francosko-angleški posredovalni predlog abesinskega cesar, bo najbrže odločilno vplivalo na potek diplomatskih razgovorov, ki so se danes pričeli v Ženevi. Negativno stališče abesinske vlade bo brez dvoma ojačilo opozicijo onih članic DN, ki so bile že prej proti pariškim predlogom, take da je že danes zelo dvomljivo, ali bodo mirovna prizadevanja Francije in Anglije v dohodni bodočnosti imela kaj uspeha, če prav menijo v ženevskih diplomatskih krogih, da bo Mussolini te predloge sprejel kot podlago za nadaljnja pogajanja. Kljub temu je odprto vprašanje, ali bo odbor osemnajstih spričo morebitnega pritrdilnega odgovora Italije in odklonitve Abesinije sploh mogel izvesti poostitev sankcij s prepovedjo izvoza petroleja, železa in premoga v Italijo.

Francoski ministrski predsednik Laval se zavzema za pospešeno ureditev vsega problema predvsem pa za odgoditev novih sankcij, dokler italijanska vlada ne odgovori na francosko-angleške predloge. Vsekakor obstaja tudi močna opozicija proti temu pospešenemu postopanju in je turški zastopnik zahteval celo sklicanje sveta DN kot edine pristojnega za presojo tega mirovnega predloga. Ker se s tem naziranjem strinja tudi zastopniki nekaterih ostalih držav, domnevajo, da bo DN ponovno poverilo odboru petih

nalogo, naj prouči francosko angleški sporazum, ali je združljiv z določbami pakta DN.

V Ženevo je prispel med drugimi državniški tudi papeški nuncij iz Berna, čigar prihod spravlja prav tako v zvezo z mirovnimi pogajanjmi.

Odgoditev poostitve sankcij

Seja odbora osemnajstih je trajala približno eno uro. Na seji so Laval in Eden ter poljski delegat Komarnicki podali kratke izjave.

Laval in Eden sta govorila o nedavnih prizadevanjih za posredovanje in poudarjala predvsem, da sta se obe državi pri tem strogo držali naloga, ki sta ga sprejeli od DN.

Eden je med drugimi izjavil, da se Anglija niti od daleč ne oklepa tega predloga, temveč je pripravljena razpravljati tudi o vsakem drugem, ki bi bil uporabljen in bi nanj pristalo DN.

Poljski delegat Komarnicki je izrazil mnenje, naj bi odbor osemnajstih za sedaj ne ukrenil ničesar, kar bi utegnilo škodovati posredovalni akciji.

Po končanih izjavah Laval in Edena ter poljskega delegata Komarnickega je odbor osemnajstih sklenil, naj se vprašanje zapore petroleja in poostitve sankcij proti Italiji sploh do nadaljnjega odgodi.

Prihod poslanika dr. Purića

Ženeva, 12. decembra. AA. Dopoldne je prispel v Ženevo jugoslovenski poslanik v Parizu dr. Božidar Purić. Na železniški postaji so ga sprejeli stalni delegat Jugoslavije pri DN dr. M. Subotić z osebo stalne delegacije, generalni konzul Petrović z osebo konzulata in člani tukajšnje jugoslovenske kolonije. Takoj po prihodu je dr. Purić obiskal glavno tajništvo Društva narodov in stopil v stike z zastopniki posameznih velesil in s predstavniki držav Balkanske zveze in Male antante.

„Abesinija noče izvršiti samomora“

Abesinski cesar izjavil, da bi sprejem pariških mirovnih predlogov izzval v Abesiniji revolucijo

Desle, 12. decembra, o. Abesinskemu cesarju, ki se še vedno mudi v glavnem stanu v Desiju, so sredi dostavili besedilo pariških predlogov, ki sta jih sporočila abesinski vladni francoski in angleški poslanik v Addis Abebi.

Čim je cesar prečital predloge, je takoj izjavil, da so za Abesinijo popolnoma nesprejemljivi. Kmalu nato je sprejel novinarje, ki jim je v daljši izjavi obrazložil svoje stališče. Delal je med drugim, da bi sprejem teh predlogov pomenil za Abesinijo

posebno državnoopravno skupino, ki bi bila samostalna celota v državi habsburški.

Nič manj, a tudi nič več ni vsebovala majska deklaracija iz leta 1917. Razvoj je šel preko obeh in uresničil nade in hotenje kasnejših generacij vseh delov jugoslovenskega naroda. A tudi te generacije, pa tudi današnje, so lahko samo ponosne na generacijo izpred 65 let, ki so že takrat dvigale na ščit idejo edinstva južnih Slovanov.

Vedno hujši odpor v Angliji proti nasilstvu nad Abesinijo

London, 12. decembra. o. Kljub pomirnim izjavam angleške vlade vedno bolj narašča odpor angleške javnosti proti pariškim posredovalnim predlogom za likvidacijo italijansko - abesinskega spora. Listi kritikujejo soglasno te predloge in vidijo največjo hibo v tem, da so veliko preveč ugodni za Italijo. Splošno naglašajo tudi v političnih krogih, da bi izvedba teh predlogov v praksi pomenila kaznovanje Abesinije in nagraditev Italije, čeprav je Društvo narodov enoglasno označilo Italijo za napadalca in priznalo Abesiniji pravico do obrambe proti italijanskemu zavzevanju.

Odpor je prišel do izraza tudi v spodnji zbornici. Šest vladnih in en opozicijski poslanec je vložilo predlog, naj spodnja zbornica sklene, da odklanja Anglija vsak sporazum, ki bi ji nalagal nove obveznosti ali ignoriral Društvo narodov, odnosno dal Italiji kot napadalcu še več, kakor pa bi bila mogla doseči s pogajanjem v primeru mirnega sporazuma. Po razpoloženju, ki vlada v krogih spodnje zbornice, je verjetno, da bo ta predlog sprejet z veliko večino.

Na željo vlade so razpravo o tem predlogu odgodili za tako dolgo, dokler ne bo prispel odgovor na pariške predloge iz Rima in Addis Abebe.

Mir na vseh frontah

Maršal Badoglio o težkočah, ki ovirajo nadaljevanje italijanskega prodiranja v Abesiniji

Rim, 12. decembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji komunikat št. 69:

Na nobeni fronti ni bilo danes nikakih pomembnih dogodkov.

Asmara, 12. decembra. d. Maršal Badoglio je v Adigratu podal vojni poročevalcem izjavo, v kateri je neposredno priznal, da je zadel kot vrhovni poveljnik italijanskih čet na enake težkoče kakor de Bono in da zato tudi njemu ni moglo pospešiti italijanskega prodiranja tako, kakor si je predstavljaj ob svojem prihodu v Abesinijo.

Upoštevati morate, je dejal, da moramo prehranjevati 150.000 vojakov ter jih vzdrževati v dobrem telesnem stanju. V našem prodiranju je nastopil zastoj v prvi vrsti zato, da si zagotovimo zveze za transport potrebščin.

Na poti iz Asmare v Adigrat se vidijo še vedno velike kolone italijanskih delavcev, ki so živahno zaposlene pri cestnih gradnjah.

Addis Abeba, 12. decembra. g. V abesinski prestolnici že tri dni niso dobili nobenih poročil s severne fronte, iz česar sklepajo, da so Italijani odredili v vojaških operacijah daljši odmor, ki bo trajal morda tja preko božiča. V tej dobi hočejo urediti vse za dovolj rezerv in izpolnitev živčnih zalog in vojnega materiala. Z

zadovoljstvom so tukaj sprejeli izjavo maršala Badoglia, da je zadel na enake težave kakor njegov prednik maršal De Bono.

Cesar na severni fronti

Addis Abeba, 12. decembra. AA. Abesinski cesar je obiskal z letalom severno bojišče, nakar se je ponovno vrnil v Desijo. Po povratku v mesto je odkloval več častnikov in vojakov.

Obnova egiptске ustave

Kairo, 12. decembra. b. Egiptska vladna kriza se je nenadoma preokrenila popolnoma drugače, kakor so splošno pričakovali. Ministrski predsednik Nesim pašja je po avdijenci pri kralju umaknil ostavko vlade. Po daljših posvetovanjih je kralj izdal dekret, s katerim se zopet uveljavlja ustava iz 1923. ki je bila sedem let pozneje ukinjena. Najnovejši notranje-politični razvoj v Egiptu spremljajo v angleški politični javnosti z največjo pozornostjo.

Točno plačlj »Jutru« naročnino varuj svojem zavarovalnico

Dr. Otmar Pirkmajer

Vseučiliška knjižnica in moja „krivda“

Med slovensko visokošolsko mladino se že del časa sistematično razširja mnenje, da je v glavnem moja krivda, da se danes v Ljubljani ne gradijo vseučiliške knjižnice. Takozvana akademika akcija je po letu na svojem zborovanju ožgosa mene kot glavnega krivca, da njeno delovanje ne more pokazati kakih vidnih uspehov. Neki akademik se je spozabil celo tako daleč, da me je pri tej priliki opozoril na avstrijskantskega birokrata, ki sem se kratko pred prevratom napisal knjigo: »Wie werden wir in Süden siegen?« in ki vsled svoje protinacionalne miselnosti nisem vreden, da predavam na ljubljanski univerzi.

Pravijo, da je treba iti preko stičnih pojavov med našo mladino z velikodušnim opojušanjem in tudi jaz sem se uklonil takim sugestijam ter se dal prepričati, da se abotnosti same po sebi demantirajo in da stvari ni vlačiti pred sodišče, ako gre za mladostne grehe. Včasih so take zadeve opravili doma starši, ako je bilo kaj pameti pri hiši. Akterj pa so mojo velikodušnost krivo razumeli. Popustljivost jim je vila še več korajžje in ob začetku novega šolskega leta so sklenili, da se mora borba proti meni nadaljevati. Ker poziv na boj kot mojih predavanih ni rodil uspeha, temveč se je vpisalo še več dijakov za moja predavanja kakor v minulih letih, so nekateri gospodje okrog akademske akcije sklenili, da je treba preprečiti moja predavanja s silo. Vse to se je godilo in pripravljalo na avtonomnih akademskih tleh pred očmi akademskih obaštev, ki baje ne morejo najti nobenih krivcev, pač pa so smatrala za umestno, da pozovejo študente naj javijo rektoratu vse, kar bi me obremenjevalo v zadevi vseučiliške knjižnice ali pa sicer. Tako izgleda, da se nahajam jaz v disciplinski preiskavi in ne oni, ki šuntajo, da se upirajo demonstracije zoper mene in ovirajo moja predavanja na univerzi. Razumljivo je, da pride na ta način lahko v dvome tudi ona večina študentov, ki so se v zadevi opredelili povsem trezno in pametno ter se niso dali zavesti po tendencijsni agitaciji. Kor se je skušala stvar predstaviti tudi širji javnosti potom »Akademskega glasa« tako, da bi izgledala akcija neke grupe visokošolcev proti meni oparivljena in da bi dobila svoje simpatije v naši javnosti, sem primoran, da zadevo s stvarnimi navdabi pojasnim tem potom ter obžalujem, da se ni mogla finalizirati v področju naše univerze, kamor prav za prav spada.

Evo, moje »erehe« v zadevi ljubljanske vseučiliške knjižnice:

Ko je slovensko časopisje koncem l. 1933. v posebni anketi obravnavalo problem naše vseučiliške knjižnice, sem napisal članek (Jutro z dne 31. 12. 1933), v katerem sem noudarjal, da je treba vprašanje naše vseučiliške knjižnice reševati kot del problema nastanitve slovenske univerze, ki še nima svojih prostorov ter je zasilno sprajljena pod streho v raznih tujetih prav neprimernih in nezgodnih objektih. Predlagal sem široko akcijo, da se to vprašanje smotno rešuje ter naznačil tudi realne možnosti financiranja takega projekta. Vseučiliška knjižnica na bi bila lahko prva etapa, ki bi se realizirala ob upoštevanju celokunega projekta hodoče slovenske vseučiliške zgradbe. Na ta način vseučiliška knjižnica ne bi bila obsojena, da čaka boljših časov, ko bo mogoče misliti na zgraditev novega vseučiliškega poslopja, temveč bi se mogla najhitreje in najbolj smotno oživotvoriti. — Povodom ljubljanske občneta zbora »Država ljubiteljev pravne fakultete v Ljubljani« sem obravnaval vprašanje vseučiliške knjižnice ter izrazil mnenje, da ni dovolj, ako se to vprašanje obravnava zgolj platonično, temveč je treba proučiti vprašanje financiranja ter pokazati pot, po kateri bi se mogel postopoma realizirati celotni problem slovenske univerze, tako, da bo v čast slovenski kulturi in jugoslovanski državi. Pri bližnjem v istem času sem imel priliko osebnopozoriti ministra prosvete na pereče vprašanje ljubljanske univerzitetne knjižnice. Ko je prevzel resor prosvete gospod minister Čirč, sem tudi njemu pojasnil pomen izgraditve ljubljanske univerze in zlasti rešitve finančne plati glede pripravljenega projekta knjižnice. Izrazil sem mu prepričanje, da bo zadovoljivo rešitev ugodno vplivala tudi na dištvo, ki se bo še z večjo ljubeznijo oklenilo svoje univerze. Tudi še pozneje sem imel priliko pri gdu ministru Čirču in pri pomočniku ministra prosvete gdu Kovarčeviću intervenirati, da se v državnem proračunu zgotoviti anuiteta za zgradbo ljubljanske vseučiliške knjižnice.

Vse to sem storil, ker sem vedno deloval na to, da se naša univerza spopni, in sicer preko tega, kar je bila sicer moja uradna dolžnost na položaju pomočnika bana dravske banovine. Moje prizadevanje v centrali za zagotovitev kreditov za vseučiliško knjižnico, je bilo pozneje iz ministrstva javljeno tudi gdu rektorju ljubljanske univerze, ki se mi je za to pismo zahvalil. Tudi letos sem prejel od gda rektorja pismo, v katerem me obvešča, da je po zakonu o proračunskih dvanastih zagotovljena zgradba ljubljanske vseučiliške knjižnice in da porbilia to priliko, da mi za vsa prizadevanja v prilog vseučiliške knjižnice izreka svojo posebno zahvalo.

Ko se je pripravljalo predlog banovinskega proračuna za l. 1934/35, se je ustanovila v IV. poglavju (prosvetni oddelek) nova postavka: partija 42: Doprinosi podpornemu skladu za zgradbo vseučiliške knjižnice. 200.000 Din. Ko sem kot namestnik bana — mesto bana je bilo takrat izpraznjeno — pripravljaval predlog banovinskega proračuna za l. 1935/36, sem dal zopet vnesti postavko 200.000 Din za sklad za zgradbo univerzitetne knjižnice. Opozorjam, da se proračun prosvetnega oddelka obravnava v plenarni seji banovinskega šolskega odbora, kateri sem obkraj osebno predsedoval ter primemo utemeljil potrebo te postavke. Povodom za sedanja banovinskega sveta je bila predlagana postavka za univerzitetno knjižnico (200.000 Din) soglasno sprejeta. Ker do formalne ustanovitve splošnega »podpornega sklada za zgradbo vseučiliške knjižnice« na univerzi vse leto 1934 ni prišlo, je banska uprava dne 5. III. 1935 uradoma

predlagala pristojnemu ministru ustanovitve lajnega (banovinskega) fonda za zgradbo vseučiliške knjižnice, katerega naj bi upravljal ožji banovinski odbor ob sodelovanju rektorja univerze in zastopnika akademikov. Pravilnik o fondu je sestavil prosvetni oddelek ter sem dotični nalog izdal jaz. Ker kljub moji pismeni in osebni indospela rešitev o odobritvi fonda, sem iz previdnosti dne 26. marca 1935. nekoč znesek 200.000 Din Hranilnici dravske banovine v Ljubljani na tekoci račun: »Fond za zgradbo vseučiliške knjižnice v Ljubljani«.

V danem primeru je bil to najenostavnejši postopek, da bi bil mogel ban tudi še tri mesece po zaključku proračunskega leta insistirati, da se pravico angažirani prispevek izplača. Radi tega izdejstovovanje formalne odobritve pristojnega ministra se pred 31. marcem, ko se zaključijo proračunsko leto (angažirani zneski se smejo črpati še do konca junija), ni bila tako pereča zadeva, da bi bil koncem marca denar ožročen. Zato je deagacija akademike akcije brez stvarne potrebe preživela »Kalvarijo« v Beogradu ter je škoda stroškov, ki so s tem nastali, ako gospodje niso pri tej priliki opravili kakšnega bolj važnega posla. Saj je bil tisti čas banovinski prispevek od 200.000 Din že na varnem pri banovinski hranilnici. Taka je stvar s fondom, o katerem piše »Akademiški Glas«, da je bil potrjen dobesedno v zadnji uri in s tem prvi denar za univerzitetno biblioteko rešen. Gotovo je, da na tempo izgraditve univerzitetne knjižnice ta zadeva ni mogla nikakor vplivati. In če bi tudi znesek zapadel, bi to ne bila nobena nesreča, ker bi mogla banovina ta izpadek v prihodnjih proračunskih letih, oziroma kadar bi bila zgradba aktualna, vedno še zasurirati.

Letošnje poletje, ko sem še bil pomočnik bana na banski upravi, so se zglasili pri meni pod vodstvom študenta prava g. Ravniharja trije akademiki, da me informirajo o akademski akciji za univerzitetno knjižnico. Jaz sem jih spjel ter z zanimanjem poslušal njihova obširna izvajanja. Eden gospodov je pričevalno razlagal, da je treba, da se tekoji porabi banovinski prispevek in začne graditi univerzitetna knjižnica, da bodo v Beogradu videli našo odločnost. Ako jih postavimo pred dovršeno deitvo in bodo videli, da v stvari ne moremo več nazaj, nam bodo morali odobriti potrebne kredite. Zato se naj takoj skliče seja uprave Fonda vseučiliške knjižnice ter likvidirajo sredstva za pričetek del, ki se naj nadaljujejo s tem denariem dokler ne dobimo državnega kredita. Jaz sem seveda ta predlog zavrnil ter opozoril, da ne tej poti gotovo ne moremo priti do uspeha, temveč bi stvari več škodovali, ko, koristili. Sejo, da nameravam sklicati, kadar mi bo rektorat javil, da so predpriprave za zgradbo dovršene ter se more z deli začeti. Povedal sem gospodom, da se namerava knjižnica graditi kot državna zgradba in zato veljajo zanj predpisi zakona o drž. računovodstvu, po katerem nosijo pripradeti organi kazensko in materijalno odgovornost, ako se pozitivni zakonski predpisi kršijo. Državne zgradbe se lahko grade samo po nalogu pristojnega ministra, potem ko je filnistranje del zasotovljeno. Gradnja se oddaja potom levne ofertne licitacije, katero odbrava ekonomski komitet ministrov. Ako bi pa diški sami hoteli graditi univerzitetno knjižnico kot privatno zgradbo, si bi morali sami dobiti stvarni prostor in izposloviti gradbeno dovoljenje. Rekel sem dalje, da lahko računajo g. podpora banske uprave pri svoji akciji, dokler ostanejo v mejah zakona, da na seveda banska uprava nikdar ne bo mogla nuditi sredstev za kakšne neradne akcije, ki nem v Beogradu samo škodujejo.

Razgovor, kakor ga navajam ni dobeseden jamčim pa, da je v glavnem vsebinsko popolnoma točno reproducirano. Poudarjam, da tudi danes ne bi mogel noben odgovorni funkcionar drugače razgledati na tak predlog. Nobenemu resnemu čovku na bi ne prišlo na pamet, da bi izvajal proti takemu uradnemu funkcionarju kakšne konsekvence, ako mu je v službi pojasnil pravni dejanski etn delo stavljeno, nega vprašanja. Ako je bila delegacija mnenja, da moje postopanje ni pravilno, zakaj se ni obrnila na gda bana ter ostala na uradni poti, katero je nastopila? Kako priden jaz do tega, da bom v svojstvu honorarnega predavatelja na univerzi dal odgovor za svoje uradno poslovanje na položaju pomočnika bana?

Se par besed glede uvodoma omenjene, da napada na zboru akademike akcije glede moje miselnosti za čas službovanja v Avstriji. Trditve je ordinarna laž, ker nikdar nisem pisal kakšne slične knjige. Začetkom l. 1918 sem napisal knjižico »Vzroki naše prehrane«. Izdal sem jo na pobudo takratnih slovenskih štajerskih poslancev, potem ko smo na nobeni anketi včasih referat, ki bi naj tvoril vsebino knjižice, obnavljali. Izšla je najprej v nemškem jeziku, ker je bila namenjena predvsem dunajski vladi in vojski. Slovenska izdaja je nato sledila ob podpori Kranjske kmetijske družbe Publikacija bi naj opozorila vlado in javnost na nevdružne metode vojaških revizij, ki so našega kmeta zlasti na Spod. Štajerskem spravile v obup. Zahteval sem pomoč za političsko predložitev, onostitev kometov od vojaške službe odpravno revizij ter sporazum s kmetovalcem glede prodaje živil. Ostali del razprave je bil namenjen ureditvi prekrškovne konsumentov. Mlrim, da je bilo malo e kr. vladnih koncipistov, ki so si tekrat unali napisati to, kar sem napisal v tej knjižici jaz v obrambo našega slovenskega kmeta in za olajšanje položaja stradalnih v zaletu.

Značilen za današnje dobo je končno odtsek, s katerim se skuša zavajati študente-novince, češ, da sem neprijatelj akademike mladine. V dobi evoliene 5 letnega aktivnega delovanja na banski upravi sem osebno sprejel na stotine revnih visokošolcev, ki so iskali materijalne pomoči. Mislim, da jih ni za število prvov na eni roki, ki bi se bili brezposelno obrnili na me. Vtei dobi se bilo na banski upravi razdeljenih visokošolskih področij in stendij v znesku od 200.000 Din. Glasilo članu banovinskega šolskega odbora, s ka-

torimi sem imel čast delovati, so prič mojeg atališča, katerega sem ves čas zavzemal glede podpiranja slovenskih visokošolcev.

Nisem napisal tega, da sebe opravičim, ali celo pohvalim temveč ker sem prepričan, da naša akademska mladina po svoji večini zasluži, da dobi o stvari pravo sliko. Moj namen pa ni, da prepričam one, ki vodijo akcijo proti meni zlonamerno. Zanje tudi v bodoče ne bom zgubljal besed, kakor j'm ne bom nudi zabave, da bi mogli preprečevati na univerzi moja predavanja.

Smatral sem za veliko počastitev, ako me je naša alma mater s soglasnim sklepom fakultetnega sveta pozvala, da na njej predavam iz stroke, v kateri se udeležujem. Da se mi bo pa kedaj na akademskih tleh tako grobo kradda čast, pri tem pa z ozirom na razmerje med predavateljem in dijakom svoje časti ne bom mogel braniti, s tem v resnici nisem računal, ker sem previsoko cenil kulturno mislo naše univerze. Prepričan sem, da to univerza sposobna imunizirati take elemente. Tedaj si bom gotovo zopet pozele delovati na njej v častni funkciji univerzitetnega nastavnika.

Beleške

Zakaj dr. Maček molči

V delavski zbornici v Sarajevu je imel ravnatelj tamkajšnjega OUZD. Sreten Jakšić, eden izmed ideologov jugoslovenskih socialnih demokratov politični referat, v katerem se je dotaknil tudi hrvatskega vprašanja. Med drugim je rekel:

»Hrvatsko vprašanje so ustvarili politiki in le kot takšno tudi obstoja. Kaj prav za prav razumejo pod hrvatskim vprašanjem, tega dosedaj ni še nihče povedal, najmanj pa dr. Maček sam. Dočim je pokojni Stjepan Radić rad veliko govoril, je dr. Maček zelo molčeč. Ta njegova molčnost povzroča največjo zmedo, je pa s stališča dr. Mačka razumljiva. Oni, ki so se zbrali okrog njega so razdeljeni na šest, sedem skupin ki si pod hrvatskim vprašanjem predstavljajo nekaj drugega. Če bi sedaj dr. Maček javno in jasno povedal, kako razume hrvatsko vprašanje, bi ga najbrže vsi

Pri vretju v črevesju in zagatenju

zanestiivo učinkuje že ena časa naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice.

Ogl. reg. S. br. 16485/35

zapustili. Zato tudi tako dosledno molči in pusti, da vse tava v temi in nejasnosti.

Kar se tiče stališča socialistov, je Jakšić izjavil, da so za decentralizacijo, toda za unitarizem. Decentralizacija pa se ne more izvesti na osnovi plemenskih meja. Ko bo obnovljena popolna svoboda, bo konec tudi hrvatskega vprašanja.

Hrvatski in drugi kmečki pokreti

»Selor«, glasilo bivše zemljoradniške stranke, objavlja uvodnik o taktiki in politiki bivše HSS ter pravi: »Kakor se zdi čudno, vendar je resnica, da hrvatski kmečki pokret vsaj za sedaj ne želi sodelovati z bolgarskimi in srbskimi tovariši v borbi za kmečke pravice. Hrvatski kmečki pokret želi sam reševati težave hrvatskih kmetov. Tako stanje bo ostalo menda vse dotle, dokler ne bo postal glavni cilj tega pokreta novi družabni red na osnovi zadružne ureditve države. Dokler pa do tega ne bo prišlo, ni misliti na kak vsekmečki pokret v Jugoslaviji, še manj na vsem Balkanu, kjer more samo veliki skupni kmečki pokret osnovati močno kmečko državo, ki bo lahko za zgled vsemu svetu.«

Težave pri sestavi mestnega sveta v Dubrovniku

Za dubrovniško občino velja zakon o mestnih občinah, zato Dubrovnik še nima izvoljenega mestnega sveta. Po spremembi režima v Beogradu se je v Dubrovniku, enako kakor pri avtonomnih mestih v Sloveniji, pojavila tendenca, da se mestni svet razreši in imenuje novi. Ker pa tvorijo pristajši JRZ v mestu manjšino, so se pri oblatih pojavili pomisleki proti temu, da bi se novi mestni svet vzel samo iz njihovih vrst. V sporazumu s srbskim načelnikom je znani dubrovniški nacionalni delavec dr. Artur Saraca pokrenil akcijo, da bi dosegel kompromis med različni političnimi skupinami in sestavi mestni svet, ki bi za podprle vse skupine. Naletel pa je na velike težkoče, ker so tako mačkovi, kakor oni Srbi, ki so organizirani v JRZ, odločno odklonili sodelovanje z drugimi skupinami. Mačkovi so izdali goso, da ne sme noben njihov človek v mestni svet, dokler ne bodo razpisane volitve, pristajši JRZ pa vztrajajo na svoji zahtevi, da dobijo dubrovniško občino v svoje roke. Po vsem tem izgleda, da se kompromisna akcija ne bo posrečila in da bo morala banska uprava na Cetinju, ki je za to stvar pristojna, sama odločiti.

„Reichspost“ v Jugoslaviji zopet dovoljena

Klerikalna dunajska »Reichspost«, ki je ob enem glavni organ današnjega avstrijskega režima, je bila zaradi svojega tendencioznega poročanja o jugoslovenskih zadevah v naši državi več let prepovedana. Kakor poročajo zdaj iz Beograda, je notranje ministrstvo to prepoved ukinilo in zopet dovolilo uvoz in razširjenje tega lista po Jugoslaviji.

Ruska pomorska konkurenca

London, 12. decembra. AA. Predsednik angleške pomorske zbornice je poslal vlad spomenico, v kateri opozarja na nevarno konkurenco ruske trgovske mornarice, ki si prizadeva dobiti monopol na pomorsko trgovino v ruskih balističnih vodah in v severnem delu Črnega morja.

Meja nas kliče vse

Bridkosti in težave obmejnih narodnih delavcev

Koliko lepih besed znamo mnogokrat najti za našo državno mejo! V kako bombastičnih geslih se izgubljamno mnogokrat pri časi rujnega vinca, cedec se same ljubezni do naših bratov tam ob meji, ki stoji ob njej kot budni stražarji, pa potrebujejo naše opore, moralne in materialne, da morejo vztrajati! Koliko sočutja in socialnega čustvovanja imamo za revne naše kočarje in vinčarje in tovarniške delavce v obmejnih občinah, kjer hirajo njih deca in oni sami v bedi in pomanjkanju in kjer že danes, ko je šele začetek zime, že nimajo griljazi kruha, možnosti zasluzka pa tudi skoro nobene. Koliko skrbim nam je na jeziku za prosveto tedi teni ubogim ljudstvom, da se dvigne stopnja njegove izobrazbe in s tem usposobljenost za življenjsko borbo!

Tik ob državni meji, v zelo pomenčnem kraju Slovenskih goric je slovenska šola. Naš kuriozum je — to samo mimogrede —, da je načelnik krajevnega šolskega odbora Nemeč, ki slovensko noče znati, čeprav določa ustava, da je uradni jezik naših oblasti pri nas slovenski. Tudi krajni šolski odbor je oblast! Vsako leto o božiču prihrumijo v kraj avtomobili z nemškimi mogotci iz Maribora in Ptuja, polni raznih darov za božičnico nemški deci. Sloversti učitelj pa, ki bi rad napravil veselje tudi slovenski deci ob meji, najde v centru nacionalnega življenja ob severni meji mnogo gluhih ušes in le bore malo razumevanja. Pod okriljem podružnice CMD priredi igro, sam žrtvuje vse koške in druge potrebočine za prireditve, ki je brez vstopnine, le prostovoljne prispevke pobira... Par dinarjev čistege ima, nakupiti hoče nekaj drobnarij za božičnico slovenski deci. Tedaj pa mu prinese pošta prijazno pisemce od advokata tam iz bele Ljubljane, ki se sicer v raznih revijah in časopisih cedli ljubezni za zeleno kmetosko grudo in ubogo kmetosko paro, da mora avtorski centralni plačati tantiemo za igrano gledališko igro v iznosu čez 300 Din in še njemu povrh za prijazno pisemce 25 Din. Naravno, da je ubogi učiteljček kar poskočil od veselja in tudi njegov nacionalni idealizem je za 100% narasel...

Te dni pa sem si ogledal prireditve odličnega društva v Mariboru. Vsa čast eleganciji, okusu toaletam! In vendar sem imel bridkih občutek: vrednost samo ene teh luksuznih toalet bi zadostovala za lepo božičnico slovenskim otročičkom

tam v obmejnem kotičku naše zemlje! Uboga idealna učiteljska para pa se je morala truditi in poniževati par dni, da je vsaj za silo nekaj naberali za božičnico...

Drugi učiteljski idealist — tam iz krajevstva kontrolorja Škrobarja — se že leta in leta peha, da s pomočjo in v okviru glasbenega društva širi med narodom prosveto s predavanji, igrami, glasbenimi prireditvami itd. Kdor živi med našim kmetijskim ljudstvom, zlasti v naših obmejnih predelih, ki jih moremo in moramo računati med gospodarsko pasivne, ve, s kakšnimi težavami se morajo boriti naši prosvetni delavci. Saj niti premožnejši kmetje mnogokrat ne zmorejo niti par dinarjev za vstopnino, da o vinčarjih, kočarjih in ostalih kmetijskih delavcih niti ne govorimo. Tudi ta naš idealist je nedavno priredil gledališko igro. Koliki, razne potrebočine za igro, državna pristojbina, banovinske takse in kaj vem, kaj še vse, vse to je pobralo skoro ves dohodek vstopnine. Ostalo je par kovačev čistega dobička, namenjenega za nabavo novih godal. Pa sam prejme naš idealist čez nekaj dni od avtorke gledališke igre ostro pismo: položiti tantiemo za igro v znesku 500 Din, da ne bo tožbe...

Bilo je nekako pred tremi leti, ko smo iz naše prosvetne centrale, ZKD v Mariboru, uvedli knjižno zbirko za obmejne knjižnice. Vsa čast mnogim rodoljubom in rodoljubkam, ki nacionalizma navedno ali pa nikdar nimajo na jeziku: mladini, ki je knjige zbirala, so dali mnogo knjig, tako da smo — zdi se mi — iz tiste zbirke lahko ustanovili okrog 10 novih potujočih knjižnic ob meji. Značilno pa je, da so odklonili poziv mnogi takozvani nacionalisti, ki sicer radi govore navdušene govorance o naši meji...

Te bežne slike sem vrzel na papir, da oni, ki žive v varnem zatistiu zaledja in samo iz časopisa od časa do časa izvedo kaj o dogodkih na meji, vidijo tudi težave in ovire, ki se stavijo na pot našim nacionalnim stražarjem in prosvetnim pionirjem ob meji, ter da zlasti apelirajo na one naše pisatelje, ki niso navezani na honorarje in tantieme, da niti sami niti po svoji avtorski organizaciji ne gnajvijo naših idealnih obmejnih prosvetnih delavcev ter jim ne jemljejo še zadnje trohice idealizma in veselja do ustvarjanja čista dela!

Meja kliče nas vse! V. S.

Pred volitvami na Ježici

Kakor je našim čitateljem znano, bodo v nedeljo na Ježici volitve. Za predsednika volilnega odbora je imenoval te dni sreski načelnik dr. Ivana Bizjaka, starešino sreskega sodišča v Trebnjem, za njegovega namestnika pa g. Janka Severja, profesorja v škofjskih zavodih v St. Vidu. Kot delegata občine sta člana volilnega odbora šolski upravitelj g. Anton Gemek in posestnik g. Matej Smole.

Po banovinski uredbi o sestavi volilnih odborov za občinske volitve morajo biti vsi člani volilnega odbora vzeti iz vrst volilcev dotične občine. G. dr. Bizjak in prof. Sever sta nekdanj bila v volilnem imeniku na Ježici, v sedaj veljavnem volilnem imeniku pa nista vpisana med volilce, ker ne stanujeta več v občini. Na to dejstvo je bilo sresko načelstvo naknadno opozorjeno, da se prepriči, da bi kdo zaradi sestave volilnega odbora izpodbijal veljavnost volitev. Ali bo sresko načelstvo imenovalo novega predsednika in njegovega namestnika, še ni znano.

Trgovski zakon

Beograd, 12. decembra. p. Skupščinski odbor za načrt novega trgovskega zakona je imel danes svojo sejo, ki so se je udeležili tudi ministri pravde dr. Miškulin, zastopnik trgovskega ministra načelnik dr. Bošković in vladni poverjenik dr. Milan Škerlj. Ljubljanski vseučiliški profesor. Minister pravde dr. Miškulin je podal svoj ekspozé o načrtu. Po kratki debati je bil zakonski načrt v načelu sprejet s 13 proti 5 glasovom. Popoldne se je pričela debata o podrobnostih novega zakonika.

Zastopnika vlade za razpravo o zadružnem zakonu

Beograd, 12. decembra. p. Z odlokom ministra za kmetijstvo sta bila na osnovi čl. 70 ustave in 35 zakona o poslovnem redu senata in narodne skupščine določena za zastopnika vlade v senatu in narodni skupščini Sima Novaković, pomočnik ministra za kmetijstvo, in Vladimir Vujnović, načelnik oddelka za agrarno politiko omenjenega ministrstva, v svrhu eventualnega sodelovanja pri debati o zakonskem načrtu glede gospodarskih zadrug.

Bolgarske diplomatske izpremembe

Sofija, 12. decembra. p. V poslednjih dneh so se širile po Sofiji vesti o bližnji prenosni vladi Kusevanova, ki naj bi postala potrebna, ker je obol notranji minister general Canov. Ministrski predsednik je sedaj to vest demantiral.

Poleg tega se je zvedelo, da se bodo v kratkem izvršile izpremembe v diplomatski službi in bodo med drugimi imenovani novi poslanski svetniki pri poslatištih v Beogradu, Atenah. Ankari in v Bukarešti. Čuje se, da bo naslednji bolgarski poslanik v Beogradu Kazaeov upokoien

20 knjiž za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

Beograjski radio

Beograd, 12. decembra. p. Danes je bila podpisana uredba o radiofoniji na podlagi dogovora med poštanim ministrstvom in beograjskim Radio d. P. do tej uredbi bo v Beogradu zgrajena nova radiopostaja, ki bo imela 100 kilovatov, v Skoplju pa od dajna postaja z 10 kilovati. Sedanja beograjska radiopostaja bo premeščena v Sarajevo.

Zaradi špijonaže obsojeni Notranjci

Beograd, 12. decembra. AA. Z obsodbo državnega sodišča za zaščito države so zaradi zločina vohunstva v korist neke tuje države obsojeni:

Franc Zagoda, tesarski pomočnik iz Hotedršice, na 15 let ječe in trajno izgubo častnih pravic.

Janez Kogovšek, delavec iz Hotedršice, na 10 let ječe in trajno izgubo častnih pravic.

Franc Rupnik, tesar iz Hotedršice, na 10 let ječe in trajno izgubo častnih pravic.

Franciška Rupnik, delavka iz Črnega vrha v Italiji, na 10 let ječe in trajno izgubo častnih pravic, ter na izgon iz države.

Janez Zagoda, kmet iz Hotedršice, je oproščen.

Povratek kraljevega namestnika Peroviča v Beograd

Zagreb, 12. decembra. o. Kraljevi namestnik dr. Perović, ki se je na povratku iz Splita ustavil v Zagrebu, je popoldne odpotoval v Beograd. Na kolodvoru so se poslovili od njega ban dr. Kostrenčič, komandant armije general Jurišić ter mnogi drugi odličniki.

Španska vladna kriza

Madrid, 12. decembra. g. Ker vodja agrarcev Martinez de Velasco z mislijo za sestavo nove vlade ni uspel, je predsednik republike dopolnje nadaljeval posvetovanja z voditelji strank. Po ustavi bi bila morala biti poverjena sestava nove vlade voditelju najmočnejše vladne stranke Grl Roblesu. Ker ta mandata ni sprejel, je predsednik republike poveril nalogo voditelju konservativne republikanske stranke Miguelu Mauri. Računajo, da to ta vlada samo prehodna, ki bo vodila posle do 1. februarja, nato pa bo razpuščen parlament in bodo razpisane nove volitve.

Čsl. proračunska razprava

Praga, 12. decembra. b. Poslanska zbornica je popoldne zaključila razpravo o državnem proračunu, po kateri so bile vse resolucije in dodatni predlogi komunistov odklonjeni. Nato sta bila državni proračun in finančni zakon sprejeta v prvem in drugem čitanju, obenem pa je poslanska zbornica odobrila tudi ekspozé finančnega ministra o osnutku državnega proračuna za l. 1936.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za petek: Mrzlo, hladno, ponekod sneg.

Dunajska vremenska napoved za petek: Mrzlo vreme bo ostalo; veter se bo zasukal od vzhoda odnosno jugovzhoda. Pooblaščen bo kraljevo zelo različna; ponekod bo moralo lahko snežilo.

Naši kraji in ljudje

Regulacija Ljubljanice se bo nadaljevala Zastoj osuševalnih del — Nova zatvornica

Ljubljana, 12. decembra.

Ljubljanci z vidnim zanimanjem sledijo poteku regulacijskih del. Zadnji mesec, ko je neprestano deževalo in so se valile ogromne mase vodovja iz vseh strani, so se z nekakim strahom viali v usodo, češ, za letos je regulacija končana.

Ce se ne motim, so delavci Dukicevega podjetja počivali iz zgoraj omenjenih razlogov polnih šest tednov. Posamezne skupine so pač zadnje tedne le tu in tam pospravljale raznešeno in razmetano lesovje in tramovje, ga lepo zlagale na obeh obrežjih in ga ravnale v kupe, vendar je gledalec, ki vsak dan opazuje kretanje letotam, prišel do prepričanja, da gradbeno podjetje Dukič & drug vendarle namerava izkoristiti prvo priložnost, da z vso silo zasadi krampe in lopate v zadnji del Ljubljanice, to je od ustja Gradaščice do Gruberjevega kanala in da čim prej dokonča dolgoletno regulacijo reke, ki teče skozi naše mesto.

Zatvornica na Spici je gotova

Na veliko veselje in začudenje smo bili v tork popoldne priča, ko je bila Ljubljana z dokončno postavljeno zatvornico na Spici, naenkrat odrezana in zajeta. Gruberjev kanal je moral sprejeti vso množico vode, ki se je sicer na Spici razdeljevala na dvoje: manjši odtok se je iztekal v Gruberjev kanal, večji pa je drvel v Ljubljaničino strugo skozi mesto. Vodomer je kazal skoro meter padca. Po Ljubljaničinem dnu sedaj teče le še Gradaščica.

Kako je zatvornica zgrajena

O njenem spodnjem, vodnem delu, smo v našem listu že opevali obširneje poročali. V času, ko so hoteli nad betonsko zgradbo postaviti leseno ogrado in montirati debela zaporna vrata na močna hrastova bruna in tramove, so jih prehiteli poplave in je moralo delo na zatvornici počivati skoro do konca novembra. Sedaj je pa v natančno 15 delovnih dneh napravilo in postavilo šest tesarjev 33 metrov dolga zatvornica na šir pod vodstvom tesarskega mojstra, ki je postavil že prejšnjo staro zatvornico v Trnovem. Delo je prevzel kar v akordu in je pri tem menil da dobro zaslužil. Zatvornica na Spici ima le 9 zapornih vrat, po štiri metre širokih, dočim jih je imela trnovska deset, ki so jih uporabljali pri sedanjem je-

zu. Razložno se vidi, koliko je bilo zamenjanega starega zdravega lesovja, ki je ves dobro impregniran, z novim tramovjem. Na desnem in levem krilu zatvornice so naknadno zbetonirali še manjkajoča, po meter široka podaljška, tako, da je celotna zatvornica sedaj kompletna. Kljubovala bo lahko še tako silnemu pritisku vode ob eventualnih poplavih.

Glavna in zadnja ovira, da so bila regulacijska dela v Ljubljani toliko časa prekinjena, je torej sedaj odstranjena in — kakor se zatrjuje — bodo prihodnje dni vnovič pričeli z osuševalnimi deli. Uravnali in izkopali bodo v strugi na Prulke ozke jarko, po katerih se bo še poslednja voda odtekala dalje v že zbetonirano Ljubljaničo. V tem predelu je mnogo globokih kotanj in tolmunov. V kolikor bo potrebno jih bodo zravljali ali zasuli, da pridobe določeni teren za vlaganje ploščadi.

Kaj bo z Gradaščico?

Ali bodo Gradaščico, ki je sedaj skoraj pušča, zaprli pri jeznu nad gradskim mostom popolnoma in jo spustili skozi kanal pod Zalokarjevo tvornico, ali jo bodo izkopali, kakor smo že svoj čas omenili, po 30 metrov dolgem in dva metra širokem, lesenem koritu v betoniralo Ljubljaničino strugo, o tem še ni odločeno, ker tudi to je več ali manj odvisno od vremena. Mogoče je celo, da usmerijo tok Gradaščice v Mali graben pri Vojnovičevi tvornici na Viču. Vsekakor mora biti teren od vzpenjače do zagatne stene pod transformatorjem pa do pod mostom čez Gradaščico očiščen vode in prost, da bo možno ves ta prostor betonirati kakor je betonirana ostala struga.

Ugonobljene ribe

S tem, da so spustili zatvornice na Spici, so obenem ugonobili na tisoče rib, ki jim je usojeno sedaj le kratko življenje. Več ribičev že izrablja to posebno priliko in pridno lovi zajete živalce.

Nekaj delavcev čisti in maže s strojnimi oljem zarjavle travnice, ki leže na brežinah, a jih mora trdnika Dukič vrniti terenski sekciji. V nadomestilo si je dobavila dva vagona enakih iz Subotice. Preko 40 železnih vagončkov, ki so preko dva meseca stali na Grudnovem nabrežju kot neuporabni, so prepeljali v Svabice. V tiličo, kjer čakajo na delo.

Neurja v južni Srbiji

V 24 urah je padla dobra petina letne količine dežja Tolikanj poplav ne pomnijo od leta 1916

Skoplje, 12. decembra.

Po strašnih nallivih, o katerih je »Jutro« že kratko poročalo, vodovje polagoma odteka, ni pa še mogoče pregledati vse škoda, ki so jo napravile poplave, kakršnih ne pomnijo že od leta 1916. Planinske in nižinske reke so že v ponedeljek tako narasle, da so razorale in s peskom zasule zemljišča ob svojem toku. Vardar pa je na mnogih mestih preplaval tudi glavno železniško progo Beograd—Solun—Atene. Vsa polja v okolici Djevdjelije so bila že v tork pod vodo. Prekinjen je bil promet z Dojranom preko vasi Bogdanca, potem pa je sledila velika poplava na področju Udova, Valandova in Strumice. V sredo se je pri Grackem izlila črna reka. Nedaleč od železniške postaje v Grackem je voda porušila na dolžino 80 m glavno železniško progo med Beogradom in Solunom. Na progi Veleš—Skoplje je bila železniška proga od postaje čimne naprej na dolžini več kilometrov zasuta s peskom in kamenjem. Kot strašna ilustracija orjaške sile hudo umrlikov služijo dejstva, da je bil odnesen železniški most preko črne reke na glavni progi med Velešom in Djevdjelijo.

Most urejujejo z vso naglico, strokovnjaki pa mislijo, da bo moral promet počakati nekaj dni. Način je Grčija brez železniške zveze v Evropo. Tudi med Solunom in Ateno je prekinjen promet zaradi velikih poplav. Hudourniki so poškodovali most na Vardaru blizu Soluna in poplavljenost so bile tudi nekatere solunske ulice. V tork zvečer je bil prekinjen železniški promet med Skopljem, Kosovsko Mitrovico, Kraljevim in Beogradom. To je drugi krak proge med Beogradom in Skopljem. Vardar je med Skopljem in železniško postajo v Hanrivu v smeri proti Kosovski Mitrovici tako poškodoval obalni steber velikega železnega mostu, da je postal most nevaren. Ker je včeraj začelo vodovje padati, je nevarnost za ta most odpravljena. Na železniških progah in postajah so poplave povzročile ogromno škodo. Velike skupine delavcev so zaposlene pri odkopavanju nanešenega kamena, peska in draja.

Tako močne plohe so v Južni Srbiji nekaj nenavadnega. V Skoplju pade navadno na leto okrog 510 mm dežja. Tokrat pa ga je padlo v 24 urah 105 mm — torej ena petina običajne letne količine. V Prišepu je padlo v 24 urah dežja za 101 mm. Pri navadnem obilnem deževju pade v 24 urah samo okrog 10 do 15 mm. V Skoplju je voda zalila novi del mesta, ki mu pravijo Bunjakovac. Stebri mosta carja Dušana so bili popolnoma pod vodo. Sredi noči je vdrla voda tudi v središče mesta. Dosegla je palačo banske uprave, v sredo zjutraj pa je začela polagoma padati. Aerodrom je še vedno pod vodo. Poplava je močno poškodovala občinski in zoološki vrt ter mnoge tovarne in skladišča raznih trdk. Predsednik občine arh. Mihajlović in drugi strokovnjaki pravijo, da je bila poplavljenost sedmna Skoplja in da bo treba mnoge hiše popraviti najkasneje do spomladi, ker so od vode izkopane in razrušene.

V času, ko so se od Skoplja do Djevdjelije vse poleže. Zapoljemo zavriskamo, zarajamo.

Lepo število Slovencev nas služi v Bileci. In dosti jih je, ki jih gotovo poznate. Največ (okoli 20) jih je bilo v prvi četi, zdaj so v Sarajevu. V naši deseti četi je 12 Slovencev. Da vam jih naštejemo! Prvi v četi je Dore Klemenčič iz Celja, ki tudi tu pridno izkorišča svoje akademsko slikarsko znanje. Izvoval je že nekaj krasnih motivov v sredini in na periferiji Bileče. Našega lghkoletla štera Cirila iz Trčica tudi mnogi poznate. Pri zadnjem dvoboju Ljubljana—Graz je namazal Gradčane pri teku na 100 m in jo potegnil prvi skozi cilj. Da, kampelci! — Predlojo pa bi bilo, če bi opisoval vse sposobnosti vrlih Slovencev tu so še: Modic Roman in Fajfar Vladimir iz Ljubljane, Vele Rudolf iz Maribora, Reiter Henrik iz Maribora, Rubin Maks iz Ptuja, Novina Karlo iz Novega mesta, Vistlar Jože iz Ljutje, Logar Franc iz Cerknice, Čajniko Radovan iz Brezice in moja malenkost iz Celja — o, da bi nas videli!

Vsak dan ob šestih zvečer prejmemo pošto. Ljudje božji, ne morete si predstavljati, kaj nam pomeni pošta. To nam je zdravilo vseh bolezni. Če prejmemo razveseljivo pismo, nas poživijo in osreči in najteže delo opravljamo z lahkoto. Zato: Pišite, pišite mnogo, saj nas lahko za 1.50 Din osrečite za ves dan in to je gotovo najcenejši lek.

Na večje marširamo že z raznimi mitraljezi in precej dobro smo že zrihtani. Appetit imamo velikanski in jemo vsi več kakor kdaj prej. To se nam tudi pozna, saj smo za večino naša sredila. Vsako soboto

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak prepirček, a v nedolžnih urah, ko smo svobodni, se spet

blazeno onč — je šinil čez vse obraze svoj areče, nepopisno radostnega pričakovanja. Potem pa sem raztegnil mehove in zaigral kolo in zaplesal so požirjeni in sproščeni, vsi pripravljeni, da spet zavoljno primejo za delo.

Smeh in veselje vendarle živi z nami, sklepajo se prijateljstva, skupno življenje nas veže bolj in bolj. Seveda se tu in tam vname tudi kak pre

Domače vesti

* Nacionalna ura. Drevo ob 19.30 to predaval v radiu g. dr. Josip Birska: »Slovenici na delu za Jugoslavijo«.

* Predavatelj ZKD bodo predavali: pri Sokolu v Mostah drevo ob 20. g. dr. Vrhan o Abesiniji; pri Sokolu v Šiški drevo ob 20. dr. Brežnik Pavel o francoski revoluciji s sklopišnimi slikami; pri Sokolu v Planini pri Rakeku 14. t. m. ob 20. g. Vekoslav Bučar o letopisu Jugoslavije s slikami.

* Da ne bo povpraševanja, obveščamo člane Vodnikov družbe, da se začne knjige razpošiljati takoj v začetku prihodnjega tedna. V roku enega tedna jih bodo imeli vsi člani v rokah. Glede zamude ne zadene odbora nikakr krivda. Ker število članov narašča, je bilo treba knjige dotiskati. Računa se na 14.000 članov.

* Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila osem vrst krasnih umetniških razglednic za božična in novoletna voščila. Razglednice se naročajo v pisarni. Beethovnova ulica A 2. Cena kom. 1 Din; trgovci dobe primeren popust.

podnožju planine Bukovika blizu vasi Stimenice, kjer prebivajo sami Arnavti. Pred 200 leti je bil samostan poruščen in izropan, njegova obširna zemljišča pa so bila razdeljena. V Skopju je bil ustanovljen odbor, ki bo vodil akcijo za obnovo starodavnega samostana.

* Nenavaden spor med župnikom in farani. Vas Nova Gornja blizu Petrovgrada namerava menjati svojo veroizpoved zaradi spora z župnikom. Vas je katoliška in naseljena so v njej večinoma Madžari, ki so bili doslej na glasu zelo pobožnih ljudi. Zaradi zemljišča pa se vašanji sedaj pripravajo z župnikom Belo Fabijanom. Ko je nastopil službo, so mu prepustili primerno zemljišče in ker se je župniku zdelo premajhno, so določili zanj še posebne prispevke v denarju in pridelkih. Dokler je bil župnik s tem zadovoljen, je bilo vse v redu, ko pa je župnik sedaj zahteval zvišanje prispevkov, so mu farani vzeli še to kar so prej prostovoljno dajali. Pritožili so se pri višji cerkveni oblasti v Petrovgradu ter izjavili, da bodo izstopili iz

Dojene rokavice, šal, pulover res elegantni so le, če imajo zlate monograme „DOVER“!

Dobite jih v Ljubljani v vsaki modni trgovini.

* Srečko Rainer t. V Rajhenburgu bodo danes ob 9. spremenili k večjemu poškilo upokojenega železničarja višjega inspektora g. Srečka Rainerja. Z njim izgubi Rajhenburg enega svojih najuglednejših in najbolj priljubljenih mož, vsa naša javnost pa narodnjaka, čigar zavednost je bila zlasti v vojni trdo preizkušena. Srečko Rainer je bil od mladih dijaških let med najvnetejšimi delavci za narodno in napredno stvar, kjerkoli je bilo treba do požrtvovalnosti pokazati. V železniški službi se ni strahnil šikan, še manj pa kot dolgoletni postajnačelnik v Rajhenburgu, kjer je bil vedno v prvi sokolski vrsti in je tako vzgojil tudi svoje štiri sinove in dve hčerki, katerim je obenem lepo ugajal pot v življenje. V svetovni vojni so ga preganjali, zato mu je svobodna Jugoslavija dala zaščeno. Ko je po dolgih letih službe šel v zaslužni pokoj, si je v Rajhenburgu ob čisti onkraj nove bazilike ustvaril lepo domačijo. Poslej se je lahko z vsem veseljem posvečal ribištvu in prirodi, le žal, da mu je vse to bilo tako kratko odmerjeno. V vsaki družbi je bil dobrodošel, saj je njegov ljubeznivi humor užgal vsepovsod. Vsakdo, ki je vzor, značajnega moža poznal, mu bo ohranil kar najlepši spomin. Ugodnim družinam naše iskreno sožalje!

* Na Ljubnem v Savinjski dolini je 11. t. m. nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, g. Anton Sem, posestnik in trgovec z lesom. Pokojni je bil dolga leta v Ameriki, kjer si je pridobil lepo imetje. Po povratku v domovino se je posvetil gospodarstvu in trgovini z lesom. V domači občini je igral dokaj vidno vlogo: bil je občinski odbornik odbornik trške uprave, Tujsko-proletnega društva in Zadruga elektrarne. Pri skupščinskih volitvah 1931. je kandidiral na Živkovičevi listi kot namestnik kandidata Matije Goričarja. Prvotno je bil socialist, pred leti pa je vstopil v JNS in je bil tudi na njeni listi izvoljen v občinski odbor. Kot dober gospodar in spretan trgovec, ki je vsakomur rad pomagal z dejanjem in nasveti, je užival splošno spoštovanje in velik ugled. Pogreb bo danes ob 11. na pokopališču na Rosulah. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, njegovi rodbini naše sožalje!

* Nov grob. V ljubljanski bolnišnici je večer umrl g. Maksimilijan Proft, jutri ob pol 16. ga bodo spremenili k večjemu poškilo. — Pokojnemu blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Pogreb najstarejšega Beograjčana. V Beogradu so pokopali upokojenega profesorja Svetozara Vidakovića, ki je 35 let počeval fiziko v Beograjski gimnaziji in realki. Svetozar Vidaković se je rodil leta 1848 v Beogradu in je bil najstarejši Beograjčan-intelektualec. Ze leta 1877 je državn tiskarna tiskala njegove šolske knjige o eksperimentalni fiziki. Generacijam svojih bivših učencev bo ostal profesor Vidaković v najboljšem spominu.

ZA PULLOVERJE PRISTNA ANGLEŠKA VOLNA

Toni Jager, Dvorni trg 1, Ljubljana

* Koncert Slovenskega vokalnega kvinteta v Litiji. V soboto, 14. t. m. koncertira ob 20. v Sokolskem domu Slovenski vokalni kvintet. Na programu bodo večinoma pesmi s turneje po Češkoslovaški. Med njimi je več pesmi našega očjega rojaka komponista Petra Jereba. Za koncert vlada v Litiji in Smartnem veliko zanimanje.

* Poročila sta se na Marijin praznik v Trnovem g. Rudolf Bajželj, profesor v Novem mestu, in g. Ada Vajdič, akademik iz Celja. Poročil ju je g. župnik Finžgar. Kot priča sta fungirala g. dr. Ernest Mayer, načelnik sekcije za socialno politiko in narodno zdravje, in g. Ivan Pokorn, banovinski svetnik.

* Delo na progi Varaždin-Koprivnica je zaradi snega prekinjeno. Dela so, kakor znano, pripravljali že v maju na progi pa so začeli delati meseca septembra. Delo na progi je lepo napredovalo in tudi nekatere postajne postopajo so že dozdajane do stroje. Pozimi bodo delali v delavnicah in pisarnah. Pripravili bodo potrebne načrte ter izvršili mizarstva in druga rokodelska dela. Nabavili bodo vse potrebne materiale, da se bo lahko spomladi delo nadaljevalo brez zastoja. Po načrtih mora biti spodnji del proge gotov do konca septembra 1936.

* Avtobusna zveza Beograd-Jadran. Z novo veliko cesto preko Savnika in Durmitorja je skrajšana pot od Beograda do Jadrana za polnih 150 km. Da bi se ta cesta v prometnem oziru izkoristila, je avtobusni podjetnik Kovanič v Boki Kotorski sklenil urediti redno avtobusno zvezo Beograd-Risan. S to avtobusno progo bo mogoče v enem dnevu priti iz Boke v prestolnico. V turističnem pogledu pomeni ta proga velik uspeh.

* Obnova starodavnega samostana. Po iniciativi mitropolita iz Skopja bo obnovljen starodavni samostan sv. Simeona Stolpnika. Ta samostan je bil zgrajen v prvi polovici 12. stoletja. Njegove razvaline so na

vere, če ne dobijo župnika, ki bi bil zadovoljen s tem kar mu moremo nuditi.

* Število pravih komarjev je neskončno, število radijskih komarjev pa je neznano. Obe vrsti sta škodljivi in se človeštvo pred njimi brani, kolikor more in zna. Radijskemu komarstvu je posvečen uvodnik v novi številki ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film in modo »NAS VAL«, ki predstavlja najboljši slovenski magazinski tednik. Iz bogate vsebine navajamo le še Vukovo priručno črtilo »Odlomek iz prijateljevih zapiskov«, roman iz življenja živali v pragozdovih Velike Sire »Sequoia«, ruski roman iz dobe državljanske vojne v Srednji Aziji »Edenistidesetie«, Goldonijeva klasična komedija »Krimarica Mirandolina« in bogato modno prilogo. Med slikami so zlasti lepi posnetki prizorov iz veličastnega vefilma »Križarje«. Bogata je tehnična radijska priloga, ki seznanja čitatelja z radijsko abecedo, na 32 straneh pa najdemo pregledno urejene in izbrne programe vseh evropskih radijskih postaj in v posebnih stolpcih še pregledne izvirke posebno važnih točk vsakodnevnih sporov. Programski priloga »Našega vala« se lahko kosa s programsko ureditvijo vsake velike inozemske radijske revije. Kdor želi eno številko brezplačno in brez obvezno na ogled, naj piše na naslov Radijske revije »NAS VAL«, Ljubljana.

* »NAS VAL« izhaja vsak petek in je največji slovenski tednik. Mesečna naročnina znaša Din. 12.

Z odličnim spoštovanjem
NAS VAL, LJUBLJANA.

Smučarji! Pomnite, da je URAN KREMA zares edina specialna za Vas. Nikoli ne boste vedeli, kaj je lišaj, razpokana koža lica in rok, četudi ste na ostrem vetru in mrazu — samo ako se dobro masirate z URAN KREMO.

Opoldne, zjutraj in zvečer, Petanjsko pijte venomer! Divjanje steklega psa. Sredi dneva se je v glavni ulici Banjaluke pojavil stekel pes, ki je s svojim divljanjem v prometni ulici povzročil silno paniko. Ljudje so bežali na vse strani. Ugotovili so, da je stekla žival ogrižla 10 oseb. Mestni redar Vidovec je steklega psa ubil z enim samim revolverskim strelom.

Iz Ljubljane

* Hudo prizadeta rodbina narodnega poslanca g. Rajka Turka, Družino g. Rajka Turka je predmnožila zadelo silna meseca. Neutolajljivim staršem je umrla šestna hčerka — edinka Marica. Pred nekaj dnevi je ljubko dete doželo za angino. Tej prvi bolezi pa so se pridružila še druge vrste obolenja. V sredo opoldne je zasrkbljen oče odpojal Martico v Leonice, kjer je žal ostala zaman vsa zdravniška umetnost: ob 23. se je mala Marica preselila med krilate. Odsila je za svojo sestrico Milenko, ki je umrla pred nekaj leti baš na isti dan. ... Trupelec mrtve ljubljenske staršev so večerj prenesli domov v Komenskega ulico 17., odkoder bo danes (v petek) popoldne pogreb na pokopališču k Sv. Križu. Globoko potrta staršem, mestni go. Mili in očetu g. Rajku, naše iskreno sožalje! — V Leoniču ležita bolna tudi oče g. Rajka g. Josip Turk in mati ga. Marija, ki si je zlomila nogo, ko je hotela nesti zdravilni čaj zdelj umrti vnuki.

* Cankarjev večer kot II. delavski prosvetni večer priredil delavsko godbeno društvo »Zarja« v soboto 14. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice z bogatim, lepim sporedom. Govorilni zbor »Zarje« bo izvajal odlomke iz »Bele krizanteme« in »Kurenta«, Ivana Cankarja v spomin obletnice njegove smrti. Recitirana bo pesem Ivana Cankarja »Sultanovi sandale« in Tone Mačka »Ivanu Cankarju«. Igrala bo godba »Zarja«, mandolinisti orkester »Zarje«, pel bo moški in mešani zbor »Zarje«, operna in koncertna pevka Marta Oberwaldenjeva pa bo zapela arije iz opere »Hoffmanove pripovedke« iz opere »Mgnoe... Zaključek bo lepa alegorija. Vstopnice se dobe v Delavski zbornici.

* Vse za otroke. Lačni smo, obleka nam je pomanjkljiva, ne moremo zaradi mraza iz naših siromašnih stanovanj. Mi nismo krivi da naš očka ne zasluži kruha za nas vse. Usmilite se nas! Zdravniki nam pravijo, da moramo uživati tečno hrano Tuberkuloza je naša naša telesa in na vratu se nam delajo otekle Zdravnik pravi, da je to škrofuloza. Našim ma-

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24
DANES OB 4., 7.15 in 9.15 zvečer
PREMIERA DUHOVITE GLASBENE KOMEDIJE
„ŠKANDAL V RIMU“
EDDIE CANTOR Vas bo zabaval, da se boste nasmejali do solz! — a 100 Goldwynovih girls Vas bo očaralo!
PREMIERNI KINO

micam je v trpljenju usahnili vir hrane. Kosti se nam mehčajo že v prvih mesecih življenja. Pomagajte, da ne bomo vse življenje pohabljeni in odvisni, pomagajte, da tudi k nam ne pride tisti veliki črni voz z belimi križi. Ne poznate nas vseh, zato javite socialno-političnemu uradu v Mestnem domu svojo pomoč v denarju ali hrani vsi, ki ste srečnejši od nas in ki nečete, da bi živeli med vami ubogi otročki brez zdravlja in brez sreče. Vsaj 10 Din na mesec dajte ali pa toplja kosila dajte nam, ki ga nimamo.

* Društvo Kazino bo imelo svoj redni občni zbor v soboto dne 28. decembra ob 18. uri v društvenem poslopiju, Kongresni trg št. 1, II. nadstropje s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo in predlogi ravnateljstva; 2. Ureditev računov preteklega leta; 3. Poročilo in predlog revizorjev; 4. Volitev članov ravnateljstva in revizorjev; 5. Določitev članarine; 6. Odlomke o eventualnih samostojnih predlogih; 7. Služajnost!

* Iz francoske glasbene literature se izvajajo na I. letošnji javni produkciji drž. konservatorija dela naslednjih skladateljev: Couperin (godalni orkester), Rameau (klavir in godalni orkester), Faure (klavir), Charpentier (arja s spremljevalcem), Debussy (klavir), Roussel (godalni orkester). Nastopijo gojenci: Kunej Egon, Šapija Boža, Turšič Ivan,

Ako je glavobol posledica zaprtja
VAM BODO OMOGOČILE 2 — 3
ARTIN-DRAŽEJE
dr. Wandera, vzete zvečer, naslednji dan
zjutraj lahko izpraznjenje.
Dobivajo se v vseh lekarnah
v škatlicah po 12 dražej Din 8.—
in v vrečkah po 2 dražej Din 1.50
Ogl. reg. pod S. br. 7724/34.

Gallatia Reinhold (klavir), Korenčan Stefka (petje). Godalni orkester je sestavljen iz konservatoristov in članov Orkestralnega društva, vodi ga skladatelj L. M. Škerjanec. Spored stane 2 Din., velja kot vstopnica in se dobi v Matici knjižarni.

* Ruska Matica priredi v ponedeljek 16. t. m. ob 20. v dvorani Francoskega inštituta epominsko slavnost o priliki 75. obletnice smrti utemeljitelja slovanofilstva — Aleksija Homjakova in Konstantina Aksakova. Predavala bosta univ. prof. dr. Evgen Spektorik in dr. N. Preobraženski. Odlomke iz pesmi prvih slovanofilov bo recitiral g. Grigorovič-Barski. Vstop prost. Vabljeni vsi prijatelji ruske književnosti.

PRIDE
HARRY PIEL

* Kongres Podzveze glasbenikov v Ljubljani bo v nedeljo 15. t. m. z začetkom ob 10. dopoldne v sejni dvorani akademskega društva »Jadrana« v areni Narodnega doma.

* Pevski zbor Glasbene Matice. Drevo ob 20. vaju vsega mešanega zbora.

* Slušatelji abiturijentskega tečaja Zbornice TOI v Ljubljani vas najvjudneje vabijo na otvoritev plesnih vaj v soboto 14. t. m. v dvorani Trgovskega doma. Začetek ob pol 21. uri, buffet, Ronny.

* Krajevna organizacija JNS za III. okraj vaju svoje člane k udeležbi pogreba hčerke poslanca g. Rajka Turka danes ob 15. iz Komenskega ulice 17 na pokopališču pri Sv. Križu.

* Železniški upokojenec. Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani sporoča svojim članom: Vsi železniški upokojenci, ki so lani aprila, maja in junija v računski pisarni glavnega kolodvora v Ljubljani naročili in plačali režijski prenos, naj se zaradi vrnitve nekaj denarja čimprej oglašijo v isti pisarni s svojo nabavno knjižico.

* Ribiči Premintli je g. Maks Proft, dolgoletni član ribarskega društva Ljubljana. Pogreb bo v soboto 14. t. m. ob 16. izpred mrtvašnice deželne bolnice. Posivamo članstvo k udeležbi.

* Za brezposelne trgovske pomočnike društva »Merkur« je daroval g. Slavko Grigar, Curug 100 Din namesto vena na grob pokojne g. Ljudmille Smrkoljeve.

* Oseba, ki mi je v sredo 16. t. m. dopoldne vzel v Volfovi ulici 3/1 torbico z akademsko legitimacijo in polnilnim peresom, naj mi vrne vsaj legitimacijo po pošti na moj naslov ali na univerzo.

* JNAD Jadran, ženska sekcija ima danes ob 14. članski sešatek. O kongresu za zaščito dece bo referat. Udeležba strogo obvezna. Odbor.

* Trije vaški svetniki izvrstna vesoljstva, polna zdravega humora in na ravne veselosti se pomnožno vpišori v soboto 14. t. m. v drami. V glavnih vlogah nastopita g. Cesar in Daneč. Cene so od 20 Din navzdol. Prodaja je pri dnevnih blagajni v operi.

* Škandal pri Bartlettovih (Vzorni soprog), zabavno Hopovodno veselolgo pčeno v šentjakobskem gledališču desetič in zadnjič v soboto 14. in nedeljo 15. t. m. ob 20.15. Igra je zelo zabavna in je izvrstno naštudirana. Sobotna predstava se bo igrala v korist društva »Sočec« in »Tabore« za brezposelne emigrante. Kdor se hoče zabavati, naj poseti predstavo in kupi vstopnice že v prodaji in naporej od sobote dalje.

* Sokolsko društvo Ljubljana—Šiška. Dr. Pavel Brežnik predava drevo ob 20. o francoski revoluciji. Sklopišne slike. Po predavanju film: Alkoholi Vstop 3.— Din

* Sprememba posesti. Lekarnar Leon Bahovec je prodal zasebnici Emar Pollakovi, soprog industrija Rozi Bonževi in soprog univerznega asistenta Mariji Pehanjavi parcelo št. 471/9 k.o. Spodnje Šiške (sportno

igrišče) v izmeri 752 m² za 160.000 Din. Prvotni lastniki te parcele so bili Koslerjevi dediči. Na prodani parceli je bilo svoječasno nogometno igrišče SK Ilirije.

* Sličica iz sobe, kjer se vrši dražbe. Soba 17. na sreskem sodišču se pogostokrat omenja v dražbenih oklicih, zakaj v njej se vrše dražbe hiš in zemljišč, ko jih je bilo v drugi polovici t. l. še okoli 40. Ta soba je žalosten odmev vseh gospodarskih težav in stisk. Na dražbo prihajajo ljubljanske hiše in okoliška posestva. Dostikrat je v malo sobo prav velik naval dražiteljev. Včeraj je prišla na dražbo Spreitzerjeva trgovska hiša v Matistrovi ulici. Cenila vrednost je bila določena na 607.110, kaveja na 60.711, a najnižji ponudke na 303.555 Din. Kar šest interesentov, med njimi denarni zavodi, se je udeležilo dražbe. Za lepo hišo so se zanimali tudi petični ljudje z dežele. Prvi dražitelj je ponudil 320.000 Din. zadnji. Mestna hranilnica Ljubljanska, pa 550.000 Din. Več ni hotel nikdo ponuditi. Za ta znesek je bila hiša tudi zdražena. Mestna hranilnica je nato zdražila še hišo z dvoriščem in vrtom v k. o. Slapah. Vse je bilo cenjeno na 45.670 Din, zdraženo pa za 30.100 Din.

* Neznana utopljenec s Karlovskega mostu. Včeraj okrog 8. zjutraj, ko je od do-

lenjske strani v mesto precej živahen promet, so ljudje opazili neznanega moškega, kako se je na Karloškem mostu z drznim sunkom pognal preko ograje v Gruberjev kanal. Na mostu je ostal za njim samo sromišen klobuk, ki se ga je držalo še nekaj slame, kar priča, da je neznan kandidat smrti prenočil v kakšnem hlevu ali skednju v okolici in da pripada najbrž armadi brezimnih popotnikov, ki se danes brez pravega cilja polikajo iz kraja v kraj. Ljudje, ki so prihiteli na pomoč, so ga še videli, kako se je prikazal na površju in klical na pomoč blizu zalavnice pa so ga valovi vnovič potegnili vase. Kdo je samomorilec, poizvedba doslej še niso moge dognati.

* Škratinka in davica še zmerom pomalem. Val škratink in davice v Ljubljani in okolici je zadnje dni sicer znatno upadel, nevarnost pa še zmerom ni odstranjena. Izolirni voz mestnega fizika ima od časa do časa še zmerom dosti posla in zlasti med šolsko mladino se redno pojavljajo obolenja, ki silijo zdravstvene in šolske oblasti k zmerom večji previdnosti. Bolezen je na posameznih šolah občutno zmotila pouk in mnogo učilnic je bilo treba razkužiti. Zadnje dni se

iznova zabeležili nekaj primerov bolezni na klasični gimnaziji, na trgovski akademiji, na trgovski šoli, na učiteljski in na II. državni realni gimnaziji. Na vseh teh zavodih so bili posamezni razredi ponovno razkuženi, na I. državni pa, kjer je bilo največ primerov epidemskih obolenj, so morali razkužiti vse poslopje. Vsa obolenja med mladino so bila splošna lažjega značaja, pozneje pa je bilo zabeleženih tudi nekaj smrtnih primerov. Bolezen se je dala prenašati tudi na odrasle in te dni je obbolela za škratinko celo nekaj 43 letna ženska. Od 1. do 12. decembra je bilo mestnemu fizikatu javljenih 18 primerov obolenj za davico in 22 za škratinko.

* Specialisti železne stroke na delu. Te dni so agenti kriminalnega oddelka aretirali dva Bosanca, ki sta bila že pred dobri letom zagrešila večjo tatvino nekje za Bežigradom. Takrat sta prenočevala v baraki na neki stavbi in pri tisti priliki sta spravila na stran nekaj železja, s kakršnim armirajo beton nato pa sta nekemu čmetu v okolici ponudila napravo. Blago je bilo vredno nekaj tisočakov, ona dva pa sta ga prodala za 250 Din. Šele zdaj je tatvina prišla na dan in poleg odjemalcev bo sodišču izročen dan in poun odjemalcev, ker je osumljen, da je vede kupoval ukradene reči. Z njimi vdel je moral poramati v sodne zapore tudi 30letni krošnjar Vinko Škerjanc od Device Marije v Polju. Škerjanc se formalno preživlja s tem, da pobira stare železje po hišah in po smetiščih in ga prodaja dalje, še rajši pa mimogrede vzame kaj novega s seboj. Zadržal je na dvorišču Zaltove trgovine na Tyrševi cesti naložil dve pocinkani vodovodni cevi, dolgi po 6 m, na ramo, a je bil pri delu opažen, da so ga zajeli in izročili stražniku. Prav tako je prejšnji mesec pri Souvanu na Mestnem trgu odnesel železen drog, s kakršnim zapirajo vrata. Na sodišču ga čaka zdaj že 27. kazen.

* Senzacija sezone.

iznova zabeležili nekaj primerov bolezni na klasični gimnaziji, na trgovski akademiji, na trgovski šoli, na učiteljski in na II. državni realni gimnaziji. Na vseh teh zavodih so bili posamezni razredi ponovno razkuženi, na I. državni pa, kjer je bilo največ primerov epidemskih obolenj, so morali razkužiti vse poslopje. Vsa obolenja med mladino so bila splošna lažjega značaja, pozneje pa je bilo zabeleženih tudi nekaj smrtnih primerov. Bolezen se je dala prenašati tudi na odrasle in te dni je obbolela za škratinko celo nekaj 43 letna ženska. Od 1. do 12. decembra je bilo mestnemu fizikatu javljenih 18 primerov obolenj za davico in 22 za škratinko.

* Specialisti železne stroke na delu. Te dni so agenti kriminalnega oddelka aretirali dva Bosanca, ki sta bila že pred dobri letom zagrešila večjo tatvino nekje za Bežigradom. Takrat sta prenočevala v baraki na neki stavbi in pri tisti priliki sta spravila na stran nekaj železja, s kakršnim armirajo beton nato pa sta nekemu čmetu v okolici ponudila napravo. Blago je bilo vredno nekaj tisočakov, ona dva pa sta ga prodala za 250 Din. Šele zdaj je tatvina prišla na dan in poleg odjemalcev bo sodišču izročen dan in poun odjemalcev, ker je osumljen, da je vede kupoval ukradene reči. Z njimi vdel je moral poramati v sodne zapore tudi 30letni krošnjar Vinko Škerjanc od Device Marije v Polju. Škerjanc se formalno preživlja s tem, da pobira stare železje po hišah in po smetiščih in ga prodaja dalje, še rajši pa mimogrede vzame kaj novega s seboj. Zadržal je na dvorišču Zaltove trgovine na Tyrševi cesti naložil dve pocinkani vodovodni cevi, dolgi po 6 m, na ramo, a je bil pri delu opažen, da so ga zajeli in izročili stražniku. Prav tako je prejšnji mesec pri Souvanu na Mestnem trgu odnesel železen drog, s kakršnim zapirajo vrata. Na sodišču ga čaka zdaj že 27. kazen.

* Senzacija sezone.

Z. K. D. film
SVETISLAV PETROVIČ
in GRETE THEIMER
v veseli ljubavni komediji
Hišica v Grinzingu
Predstave ob 8 uri
ELITNI KINO MATICA

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15
PAVEL MUNI
v vefilmu
Svet se menja
Film, ki zasluži vso pohvalo publike.
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.
V nedeljo ob pol 11 matineja

Iz Maribora

* K 60 letnici »Triglava« Vsaj Triglavani se vabijo, da se polnoštevilna udeležijo slovesne proslave 60 letnice Jugoslovenskega akademskega društva »Triglav« združene s proslavo 25 letnice starejšinskega društva bivših članov JAD Triglava. Svečana proslava bo v soboto 14. t. m. v spodnjih prostorih hotela »Oreol« s pričetkom ob 20. s slavnostnim zborovanjem in družabnim večerom.

* Kako je s Pomučno akcijo. Doslej je darovalo za pomožno akcijo v gotovini 121 oseb Din 38.968. 13 oseb pa naravnih je v vrednosti 14.616 Din. Od 420 naprosenih se je doslej odzvalo 134 podpornikov.

* Mestni ubožec se bo do razdeljevale podpore za dva. Pravice do podpore imajo vsi, ki prejemajo redne mesečne podpore na knjižice. Zadevne nakaznice se sprejemajo pri socialno-političnem oddelku na Rotovškem trgu 9.

* Ciril Debevec gostuje. Odlični režiser ljubljanske dramske studija kot gost s tukajšnjim anamblom M. Rostandovo pretresljivo dramo »Veste«.

* Sokolski Miklavž je obdaroval 250 revnih šolskih otrok pri Sv. Antonu v Slov. gor. Obdaritev je bila v Sokolski dvorani.

* Maribor v »Kroniki«. V zadnji številki »Kronike slovenskih mest« je zastopan Maribor s članki o Posojilnici v Narodnem domu, o mariborski kroniki od 1. maja do 1. oktobra t. l., ki jo sestavlja prof. F. Baš ter o Mestni občini ter njenih službenih.

* Maribor in amnestija. Na področju mariborskega okrožnega sodišča je bilo na podlagi amnestije izpuščenih iz zaporov 92 jetnikov. Amnestija se razteza tudi na 101 prizadetih, ki kazni še niso nastopili, dalje na 22 obtoženih, proti katerim pa se je postopanje ustavilo. Na področju tukajšnjega sreskega sodišča se nanaša amnestija na 153 primerov.

* Železniška delavnica v Mariboru ne sprejema več delavcev. Vsak dan prihaja mnogo številno prošelj in intervencij za sprejem kvalificiranih in navadnih delavcev v delavnico državnih železnic v Mariboru. Uprava delavnice obvešča prizadete, da do nadaljnjega absolutno nikogar ne more sprejeti v službo zaradi polnega stalaža osebja in pomanjkanja kredita za nove sprejeme.

* Stavba gre b koncu. Včeraj opoldne je sklepal mestni upravni odbor o likovni, ki bo na novih šolskih stavbah v magdalenskem okraju, ki so že pri strehi.

* Posestnik gibanje. Hišni posestnik Vinko Batelino je prodal trgovcu Josipu Pirihu v Mariboru hišo in parcele v Mlinški ulici 35 za 140.000 dinarjev. Mestna občina je prodala upok. kapetanu Karlu Lazičku parcelo v magdalenskem predmestju za 14.025 dinarjev.

* Regulacije četrti pod Kalvarijo. K javno razgrnjeni spremembi regulacijskih načrtov, ki se tičejo četrti pod Kalvarijo in ki bodo prizadeti na podlagi pri mestnem gradbenem uradu od 16. t. m. pa do 24. januarja 1936 je predložiti ugovore zoper navedene spremembe najdlje 15 dni po izteku roka na javni vpogled.

* Huda nesreča. Včeraj popoldne se je v bivši zvonolivarni Bihl (sedaj Penk) v Melju hudo ponesrečil 37letni delavec Ivan Lobnik, stanujoč na Radmanki cesti 6. Vodik mu je pihnil v oči. Reševalci so ga takoj prepeljali v bolnišnico in nevarnost je, da bo ponesrečeni delavec oslepel.

Največja atrakcija

* Nezazidana vrzel na Glavnem trgu in zasebna podletnost. V Mariboru se je ustanovila posebna družba interesentov, ki so s svojimi deleži zbrali že 2 milijona 700.000 dinarjev, z namenom, da se nezazidani del na Glavnem trgu med državnim mostom in Bergovo palačo zazida s stavbo, ki bo po svoji zunanosti in reprezentativnosti spadala v celotno okolje. Skupina interesentov, ki jo predstavljajo imoviti mariborski meščani, nadaljuje akcijo, da ta svoji načrt čimprej izpeje. V cilju akcije je tudi ureditev mestne tržnice, ki bi se uredila pod omenjeno palačo proti Dravi. Tozadevno je že dan tudi pristaneč mestne občine ki bi po svojih organih sicer vršila tržno kontrolo z vsa prizadeto kompetenco, dočim bi del odškodninskih družnih prispevkov šel v prid omenjeni družbi v svrhu amortizacije. Celotni gradbeni stroški se računajo na preko 5 milijonov dinarjev in se more naštati. rati kot realna okolnost. Čim uspe članom navedene družbe, da zbera in zaimačijo v ta namen vsaj 5 milijon dinarjev. Tako bi po zaslugi hvalevredne privatne iniciative dobil Maribor novo lepo palačo in moderno tržnico.

* Povprečno 1356 Din na vsakega Mariborčana za streho. Banka upravnica se posebno okrožno naročila mariborskemu mestnemu poglavarstvu, da naroča o stanovanjskih in najemniških priključkih v Mariboru. Pri tem se je donosna prav zanimala statistika. Vseh stanovanj je v Mariboru 8988, za katera plačujejo Mariborčani na podlagi letošnje osnove kosmate, ga donosa skupno okoli 47.000.000 Din. Od tega gre za najemnine za stanovanja v starih hišah 23.700.000 Din za poslovne prostore 1.200.000 Din. Skupno so torej plačali letos najemniki 37.150.000 Din. Povprečno bi torej plačal v letošnjem letu vsak Mariborčan najemnin za streho 1356 Din. Dnevna obremenitev za omenjeni komati donosa najemnin in najemniške vrednosti v znesku 47.465.000 Din izkazuje v letošnjem letu 15.390.000 Din.

Iz Celja

— Ljudsko vseučilišče. V risalni došček meščanske šole bo predaval v ponedeljek 16. t. m. ob 20 univ. prof. dr. Josip Nagy iz Zagreba pod naslovom »Z Jadrana v zapadno Afriko in do Kanarskih otokov«. Okrog 150 lepih sklopičnih slik.

— Še o prodaji Majdičeve veletrgovine. Pred tedni smo poročali o pogajanjih trdke Rakusch z lastniki znane slovenske trgovine z železino Peter Majdič »Merkur« v Celju za nakup te veletrgovine. Ze takrat sm., z nacionalnega stališča kritizirali početje slovenskih lastnikov, v sredo pa smo objavili notico o izvršeni prodaji tega podjetja, ki je zdaj prešlo v nemške roke. Kljub vsemu se je včerajšnji »Slovenec« brez razloga obregnil ob nas, češ da tu ne najdemo besede. Ker je dopisnik »Slovenca« pred tedni gotovo čital našo notico o tej zadevi, si njegove včerajšnje novice ne moremo tolažiti drugače kakor z zlobo.

— Zlostne razmere na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 141 brezposelnih. Dne 10. t. m. je bilo v evidenci 536 brezposelnih (498 moških in 58 žensk) nasproti 442 (386 moških in 56 žensk) 30. novembra.

— Dve hudi nesreči. V sredo je padla 43-letna vdova Jožeta Dvoršakova, znana oskrbnica planinske kočice na Pesku na Pohorju pri smučanju tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo v gležnju, letega dne se je ponorečila v pražarni in komični tovarni v Guberju 34-letni delavec Blaž Ambrož iz Zavrta pri Škofji vasi. Pri delu ga je zagrabil stroj za levico in mu odtrgal tri prste. Ponorečena se zdravi. ta v celjski bolnišnici.

— Stražnik je obstrlel begunca. Včeraj v ranih urah je policijski stražnik Emeršič aretiraj 38 letnega posestnikovega sina Ivana Rakuna iz Varpolja pri Rečici ob Savinji, ker je v vinjenosti razgrajal v hlevu poleg neke gostilne na Krenkovi cesti. Stražnik je odvedel Rakuna na stražnico, aretirane pa je izkoristil ugoden trenutek in pobegnil. Ko je policijski stražnik Ivan Gašparič, je bil na ulici v službi, opazil bežečega Rakuna, mu je zaklical »Stoj!« Rakun pa se ni zmenil za poziv in je bežal dalje proti Bregu. Gašparič je hitel za njim. Rakun je bežal čez kapucinski most na Breg pod prvi železniški most in dalje ob progi. Gašparič je dvakrat zaklical Rakunu »Stoj!« Ker se pa Rakun spet ni odzval pozivu, je Gašparič misleč, da ima pred seboj nevarnega zločinca, izvelkel samokres in ustrelil. Kroglja je predrila Rakunu levo stran prsi pod ključnico. Rakuna so prepeljali v bolnišnico. Rana ni nevarna. O zadevi je uvedena preiskava.

— V celjski bolnišnici je umrla v sredo 71-letna preduktarica Marija Lešnikova z Gorice pri Veliki Pirci.

— Velik naval na bolnišnico. V celjsko bolnišnico je bilo v sredo sprejetih 44 bolnikov, kar je za Celje rekordno dnevno število. V bolnišnici je zdaj že nad 300 bolnikov.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilim »Artistie« in zvočni tednik.

Iz Škofje Loke

— Slova. V sredo se je poslovil od Škofjelokčanov g. Ivan Berdon, ki je prebival v Metliki. Svojčlovek je dobrih osem let na loški sreski izpostavil, zdaj ob pričetku beje zame pa je moral pustiti družinico v Škofji Loki in iti na novo službeno mesto. G. Berdon se je zmerom kretal v naprednih vrstah. Bil je vreden uradnik, ki zasluži vse priznanje in spoštovanje. Dalje časa je bil tudi tajnik sreskega odbora RK. Zanimajo, da bi se spet vrnil k nam.

— Izprememba draginskih razredov. Škofja Loka je svojčasno že bila v drugem draginskem razredu, pa so jo po zneje postopni v tretjega, čeprav je pri nas sedež sreske izpostave. Nedavno so se škofješki državni namestenci z JUJ na čelu zavzeli pri občinskem odboru za to, naj bi mestna občina pokrenila potrebne, da se mesto kot sedež sreske izpostave in planinskega polka in kot tujskoprometna postojanka uvrsti v oni draginski razred, ki pripada mestu s sreskimi načelstvi.

Iz Ptuj

— Predaja posloj na mestnem načelnstvu. Doseganji mestni predsednik g. Jerše Ladislav je včeraj dopolnil predal poje novonastopnemu predsedniku g. dr. Remcu Alojziju. Istosčasno se je poslovil od uslužbencev, ki jim je izrekel topio zakvaio za njih zvesto sodelovanje ter jih prosil, naj ostanejo tudi v bodoče taki. Tudi uradništvo se je zahvalno odzelo na predsedniku, nato pa je novi predsednik g. dr. Remec pozdravil uradništvo.

Včeraj je bankna uprava imenovala za mestna svetnika namesto g. Koračica Antona, profesorja v pok. in Praporčiča, bančnega uradnika, ki stanujeja izven mesta Ptuj, občinske svetnika g. Mohoriča Franca, posestnika in gostničarja, in g. dr. Višenjaka Alojzija, odvetnika.

— Prosvetni večer priredil Sokol v soboto 14. t. m. ob 20. v prosvetni dvorani »Mladice«. Predaval po profesor g. Habi o Jugoslaviji kot gospodarsko-prometni enoti. Brez vstopnine. Dobrodošli tudi Sokolstvu naklonjeni poslušalci!

— Dilektanti Dramske družine nas bodo v torek 17. t. m. zabavali z veselolig v treh dejanjih »Čerkevno mišok«. Pričujejemo, da bo občinstvo znalo ceniti poštivalnost naših igralcev.

— Zaneurjena rana je povzročila smrt. 15letni posestnikov sin Gabrovec Ivan iz Dolan, občina Sv. Barbara v Halozah, se je na paši ranil v stopalo desne noge. Rana, ki ji ni posvečal posebne pozornosti, je začela zatekati, nastopilo je zastrupljenje in poslali so ga v bolnišnico, a je bilo prepozno. Starši so dečka prepeljali domov, kjer je kmalu umrl.

— Več ljudi dobi kalodvorski drevoce. V kalodvorskih drevoce je že delj časa zelo pomanjkljiva razsvetjava, večkrat ne gorijo vse luči in v egiptovski temi se je že tu in tam primeril kak napad na potnike, ki so prihajali od večernih vial. Kov. Zda se bo razsvetljava izboljšala, mestna občina je stopila v stik z zadruo no elektrarno. Na pristanu so pričeli po dirati stare kostoje, ki so bili zlasti velika ovira tamošnjim prebivalcem in vrtovom, ker so delali veliko senco. Olepševalno društvo je že večkrat prosilo mestno občino, da bo črno celo vrsto kostojev. Občina je črni želji ugodila.

Gospodarstvo

Tudi v trgovini na drobno so se cene začele dvigati

Pred novi smo na tem mestu objavili podatke o gibanju cen v trgovini na debelo, iz katerih je razvidno, da se je ta indeks od julija do novembra t. l. dvignil od 63.3 na 71.2 točke (1926 enako 100), tako da znaša povečanje v štirih mesecih preko 12%, nasproti lanskemu novembru pa 13.5%.

Indeks cen v trgovini na drobno, ki vedno le v določenem časovnem razmahu sledi indeksu cen v trgovini na debelo, do septembra ni kazal bistvenih sprememb. Zanj dva meseca pa vidimo tudi pri indeksu cen na drobno (v Beogradu) naraščanje. Tako je od septembra na oktober indeks cen v trgovini na drobno narasel od 68.4 na 69.9, v novembru pa se je po naj-novejših podatkih Narodne banke povzpela na 71.6, tako da je sedaj za 1.3 točke višji nego lani v novembru, dočim se je prejšnje mesece stalno gibal izpod lanskega nivoja.

V skupini prehrane je indeks cen v trgovini na drobno od oktobra na novembar narasel za 1.6 točke na 74.1 (lani 71.3). Indeks cen predmetov za oblačila se je dvignil za 0.8 na 71.5. (lani 75.5) dočim je indeks cen za kurjavo ostal nespremenjen na višini 71.5 (lani 74.3).

Nadaljnji dotok zlata in deviz pri Narodni banki

Tudi poslednji izkaz Narodne banke od 8. decembra zaznamuje nadaljnji dotok zlata in deviz, in sicer v skupnem znesku 17.5 milijona Din, dočim je v poslednji četrtini novembra znašal dotok 12.8 milijona Din, v tretji četrtini novembra pa 18.2 milijona Din. Predvsem so se povečale devize izven podlage in sicer za 13.4 na 302.7 milijona Din, dočim je zlata in devizna podlaga narasla za 4.1 na 1455.5 milijona Din. Zlato v tresorjih Narodne banke se je povečalo za 5.3 na 1317.1 milijona Din, zlato depozirano v inozemstvu pa se je zmanjšalo za 2.4 na 112.4 milijona Din; končno so devize v podlagi narasle za 1.1 na 26.0 milijona Din. Menična posojila so se v značajši meri zmanjšala, in sicer za 13.4 na 1533.5 milijona Din. Lombardna posojila pa za 0.2 na 263.2 milijona Din.

Kakor običajno v prvi četrtini meseca, se je tudi v novembru obtok bankovcev zmanjšal, in sicer za 24.4 na 4813.7 milijona Din, tako da je sedaj obtok bankovcev za 466 milijonov nečiji nego lani v tem času. Obveznosti na pokaz so se povečale za 15.9 na 1390.6 milijona Din (predvsem so narasle obveznosti na pokaz po raznih računih za 23.5 na 647.3 milijona Din, dočim so žirovni računi nazadovali za 11.8 na 7363 milijona Din).

Vrednost zlata in devize podlage skupaj s premijo je znašala 8. t. m. 1870.4 in krtilje v zlatu in devizah 30.14% (prejšnji teden 30.02%).

Svinjereja na Dolenjskem

Ze od nekdanj je znana dolenjska svinjereja. V Novem mestu so največji tedenski sejmi za svinje, posebno za puskje. Na zadnjem Miklavževem sejmu je bilo v Novem mestu več sto voz puskjev in prsutnikov in so šli precej v promet. S puskji se zalagajo kraji Belokrajine, Kočevja in Suhe Krajine. Pitane svinje pa nakupujejo v Zagradcu, Vel. Loki, Mrni, Trebnjem in tudi v Novem mestu. Ponekod tehtajo čez 100 komadov tedensko. Polni tovorni avtomobili prevažajo svinje v Ljubljano in na Gorenjsko.

Blago je prav dobro in so z njem kupci zadovoljni. Nezadovoljni pa so rejci, ker eo cene nizke in se reja nikakor ne izplača. Zal, da se rejci težko oprilejmo čisto bele pasme in še vedno dajejo prednost raznim pikcem in šekastim praščem. Ves svet prizna odlične lastnosti belih prašček, kar eo meso in masti tiče. Tudi Dolenjci bodo časoma spoznali vrednost dobre pasme. Hiter razvoj svinj je ie močoč s pomočjo močne hrane. Krmiljenje z vodo in kuhano hrano ni uместno in pride predrago. Če hočemo pridobiti izvoznike moramo držati le bele dolgouhe ali kratkouhe mrjase in svinje. Pikci in šekasti prašči so morda dobri za domačo rabo ali pa za naš domači nerazvijen trg inozemstvo zahteva pa le izenačeno blago. Zato Dolenjci izpregledajte in se usmerite bolj za požaltnjene bele prašče. Take boste lahko prodali za izvoz in tudi višje cene boste dosegli. Kdor namreka rediti plemensko mrjase za občinske podpora naj se pripravi pri občini.

Gospodarske vesti

— Pavšalna pridobnina malih obrtnikov. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo, da se imajo po določbah čl. 59. pravilnika k zakonu o neposrednih davkih smatrati za male obrtnike samo tisti obrtniki, ki delujejo v krajih iz čl. 37/3 zakona o neposrednih davkih (zunaj mestnih, kopalških in letoviških okolišev in izven sreskih sedežev) in ki se razen svoje obrti ne bavijo z nikakim trgovskim poslovanjem ter ne delajo z več kakor z dvema pomočnikoma. Za pojem malega obrtnika so torej potrebni vsi trije navedeni pogoji; če manjka le eden izmed njih, izgubi obrtnik pravico do pavšalnega obdavčenja. To pojasnilo naglašaa, da bo davčna uprava vsak posamezni primer posebej proučila. Pojasnilo govori izlasti o tem, kdo se smatra za pomočnika. Pomočnik je »amo kvalificiran delavec, ki je dosegel višjo stopnjo izobrazbe, do katere pride z izpolnitvijo pogojev, ki jih odreja obrtni zakon. Če kateri obrtnik iz krajev po čl. 37/3 obratuje z dvema pomočnikoma in valenci ali kakšnimi drugimi nekvalificiranimi delavci, s tem ne izgubi pravice do pavšalnega obdavčevanja in se ima smatrati za malega obrtnika, ker venci in dninarji ne prihajajo v poštev kot kvalificirani delavci.

— Poslovni davek pri državnih in samoupravnih dobavah. Davčni oddelek finančnega ministrstva dobi skoraj vsak dan dopise trgovskih in obrtnih zbornic, ki navajajo, da si državne in samoupravne blagajne pri izplačilu »vencov« odtegujejo 2%-ni davek na poslovni promet, čeprav je na dobavljeno blago skupni davek že plačan pri uvozu oziroma pri proizvajalcu. Ker je takšen postopek državnih in samoupravnih blagajn nepravilen, je davčni oddelek finančnega ministrstva, da zaščiti dobavitelje pred plačevanjem dvojnega davka, sporočil finančnim direktorjem, naj opozorijo na svojih področjih vse državne in samoupravne blagajne na razlago davčnega oddelka od 9. aprila 1931; tam je točno navedeno, kdaj in v katerih primerih se ima pri izplačilu računov odtegniti davek na poslovni promet.

— Vinska razstava in sejem v Ormožu. Zbiranje prijav razstavljalcev je zaključeno. Prijavljenih je 199 vzorcev vin ter bo znašala količina razstavljenih vin nad 7000 hl. V ormoško-ljutomerškem vinarskem okolišu se ni bilo vinske razstave in sejma, ki bi se mogla kosati po obsegu z razstavo v Ormožu, kar priča, kako posrečena je bila zamisel uvesti to gospodarsko prireditve v Ormožu kot naravnemu centru. Razstavljeni bi do vina vseh vrst, od navadnega pa do najfinejšega, kar premorejo ormoško-ljutomerske gorice Počebno v finih sortiranih vinih bo izbira velika in vsestranska, tako da si bo vsek obiskovalec razstave lahko ustvaril jasno in temeljito sliko o kvliteti letošnjega pridelka in se ob enem informiral o razpoložljivih količinah odn. cenah vse to bolj temeljito kakor če bi ves teden hodil in pokušal okrog po goricah. Vsa vina bo na predvečer razstave poskušala in ocenila komisija, sestavljena iz najboljših naših vinarskih strokovnjakov, tako da bo interesom na razpolago na razstavi že strokovna ocena razstavljenih vin. Ker je kvaliteta letošnjih ormoško-ljutomerskih vin izvrstna, cene pa so zelo zmerne, je v interesu vseh vinskih trgovcev in gostilničarjev, da razstavo in sejem obiščejo. Zaprošena je polovična vožnja po železnici, in bo tozadevno dovoljenje še pravočasno objavljeno.

— Zvišanje glavnice. Trgovski minister je odobril družbi »Juta i konopija« d. d. v Beogradu povišanje delniške glavnice na 9 milijonov Din, in sicer od 1.8 na 10.8 milijona Din.

— Iz trgovinskega registra. Trdka ing. Vladimir Stare, tvornica kovinskih izdelkov »Eka« je prenesla svoj sedež iz Kolovca v Ljubljano (Tyrševa 66).

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo lanenega firneža. Komanda pomorskega arzenala v Titvu sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo 30 m medenih cevi, do 22. t. m. glede dobave volnenega ripsa in volnene vrvice, do 23. t. m. glede dobave 100 kg. železnih vijakov, kaučukastih cevi in laka za železo ter rezervnih delov za magnet. Komanda pomorskega letalstva v Divuljah sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave celonlaka, do 23. t. m. glede dobave razne barve, ter-pentinovaga olja, krede, cinkovega belila in do dne 28. t. m. glede dobave motorja generatorja, armiranega kabla, zaglavik in spojke, razne bakrene in povišene žice, patron, 10 električnih zvoncev in raznega drugega materiala. Uprava I. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 3.075 kg železa in 1.330 kg jekla v raznih dimenzijah, do 27. t. m. glede dobave grafitnih loncev in do 28. t. m. glede dobave 20.000 kg koksa. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave raznih vijakov. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 200 komadov bakrenih obrobov. Mnerska komanda Kumbor sprejema do 28. decembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg strojnega olja in 600 kg karbolineja. V pisarni referenta inženjerje štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši 27. t. m. ofertna licitacija za oddajo popravila v konjušnici vojašnice kralja Petra II v Škofji Loki. Pri ekonomskem odelenu generalne direkcije državnih železnic v Beogradu se vrši 28. t. m. javna ofertalna licitacija za dobavo delov za zračne zavore. Pri direkciji pomorskega saobrašaja v Splitu se vrši 28. t. m. ofertalna licitacija za dobavo pisarniških potrebščin. Pri kr. direkciji šuma v Vinkovcih se vrši 28. t. m. ofertna licitacija za dobavo računskega in pisalnega stroja.

Borze

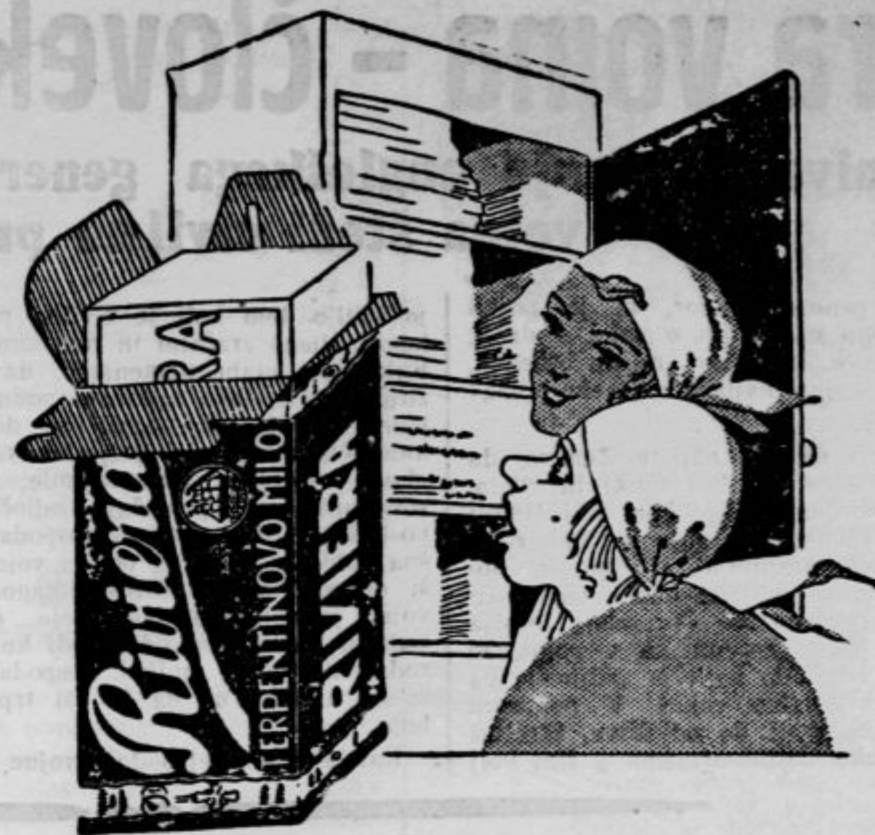
12. decembra

Na ljubljanski borzi je deviza London danes nekoliko popustila, sicer pa ni bilo večjih sprememb. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi kakor včeraj 8.85 do 8.95. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.92, v angleških funtih po 253, v grških bonih po 30.25 in v španskih pesetah po 7.02. Nemške kompenzacijske marke so deionaa znova nekoliko popustile in so se trgovale v Ljubljani po 14.10, v Zagrebu po 14.03, in v Beogradu po 14.00.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je tendenca v vojni škodi mirna pri tečaju 365—366 brez zaključka (v Beogradu je bil promet po 365). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2970.— 2984.60, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 738.23 — 743.29, Curih 1421.01 — 1428.08, Lou don 215.49 — 217.55, Newyork 4350.08 — 4386.89, pariz 289.52 — 290.96, Praga 181.71 — 182.81, Curih, Beograd 7.02, Pariz 20.3750, Lon don 15.20, Newyork 308.625 Bruselj 52 Madrid 42.2250, Amsterdam 209, Berila 124.05, Dunaj 57, Stockholm 78.40, Oslo 76.40, København 67.8750, Praga 12.7950, Varšava 53.30, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Zelo se čudio

starejše perice

ko vidijo bleščečo belo perilo mladih naprednih peric in gospodinj, ki perejo z

Riviera
terpentinovim milom,

ki je izdelano na podlagi olivnega olja

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Volna škoda 365 — 366, 7% invest. 76 den., 7% etablika 78 bl., 4% agrarne 43.50 — 45, 6% begiške 61 edn., 6% dalm. agrarne 60.50 — 62, 7% Blair 71 — 72.50, 8% Blair 81 — 82.50, 7% Drž. hip. banka 75 — 78; delnice: Narodna banka 6500 — 6700, PAB 235.50 — 237, Trboveljka 115 den., Beograd. Volna škoda 365 — 365.50 (365), za dec. 365 — 365.50 (365), 7% invest. 78.25 — 79 (78.50), 7% etablika 78.50 bl. (78), 4% agrarne 45.75 — 46.25, 6% begiške 64.10 — 64.50, 6% dalm. agrarne 62.75 — 63, 7% Blair 72.50 — 72.75 (72.25), 8% Blair 81.50 — 81.50, 7% Drž. hip. banka 75 den., PAB 235.50 — 236.50 (235.50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 12. decembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 95 za maj 94.875, za julij 98, koruza: za dec. 58.625, za maj 59.50, + Winnipeg, 12. decembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 83.25, za maj 87, za julij 87.50, + Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendencia nespremenjena. Pšenica: baška

159—163. ladja Tisa ali Begej 170—172 sremška in slavonska 161—163. banatska 161—165. Oves: baški sremški, slavonski 130—132.50; Ječmen: baški in sremški 64 kg 132.50—137.50. Koruza: baška in sremška 104—106 banatska 104—106, baška sremška in banatska nova 99—100. Meka: baška in banatska »0g« in »0gg« 235—260, »2« 215—240, »5« 195—220 »6« 175 —200, »7« 145—160 »8« 105—110. Fi. žol: baški in sremški 240—250. Otrobi: baški in sremški 82—85. baški 83—85.

BOMBAZ

+ Liverpool, 11. decembra. Tendencia stalna. Zaključni tečaji: za dec. 6.35 (prejšnji 6.35), za maj 6.29 (6.28), + Newyork, 11. decembra. Tendencia komaj stalna. Zaključni tečaji: za dec. 11.99 (11.66), za maj 11.06 (11.31).

Vsak naročnik je zavarovan za 10.000 Din

Lovsko društvo Maribor ustanovljeno

Velik zbor lovcev s severne meje

Maribor, 12. decembra. Danes ob 10. so se sestali v lovski sobi pri Orlu v častnem številu lovci z vse severne meje k obnemu zboru mariborske podružnice SLD. Ta občni zbor je bil 12. po številu in tudi zadnji, kor se mora v smislu novega lovskega zakona in v smislu pravi preievti mariborska podružnica v samostojno lovsko društvo Maribor. Občni zbor je otvoril in vodil dosecanji predsednik, bančni ravnatelj g. Bogdan Pogačnik, udeležili so se ga pa tudi sreski naceinik dr. Šiška in podnaceinik Modrijan, bivši župan dr. Lipold in drugi. V uvodu se je predsednik spomnjal tragične smrti pokojnega krajca, katerega spomin so lovci postabili s trikotnim vzlikom »Slavale, nato pa so izrekli svojo udanost in spoštovanje njegovemu nasledniku, mlademu kralju Petru II. Predsednik se je nato spomnjal vseh umrlih članov in lovskih čuvajev, naker je bila posovana udanostna zavajka našemu krajcu, pozdravni pa ministru za šume in rude dr. Jankoviću in banu dr. Natlačenju.

V preglednem jedratnem poročilu se je predsednik in glavni omeiji na skiepe, ki so bili sprejeti na jesenskem zasedanju središčne uprave v Ljutomeru. Poudarjal je, da je bil glavni uspeh tega zborovanja obligatorno članstvo in obvezno zavarovanje lovcev. Odslej bodo vsi člani zavarovani za primer šteta za 5000, za to ne bodo plačevali nobenih posebnih prispevkov. Tudi je naglašal pomen in važnost novega jugoslovenskega lovskega zakona, ki je jugoslovenskemu lovstvu v čast in ponos. Svoje poročilo ie zaključil s podatki o novem društvuvenj priavniku. Tajnik prof. Schaup je navajal, da je podružnica prav marljivo delovala ter jačala lovstvo in bodrila lovsko zavest na severni meji. V času 12-letnega obstoja so podružnici predsedovali gg. Ključar, Glasar, dr. Robič, dr. Cernič in ravnatelj Pogačnik. Podružnica je tudi pomagala pri razdelitvi lovskih zemljišč v novih združenih občinah.

O stanju blagajne je poročal ravnatelj Rajko Boltavzar. Finančno stanje podružnice je zelo povoljno. Podpredsednik podružnice g. Fludernik je kot knjižničar navajal da ima podružnica nad 120 strokovnih knjig, po katerih članstvo rado sega. O podružničnem inventarju je poročal znani strelski mojster g. Robert Vukmanič, ki je strelski odsek pa ravnatelj dr. Kovačec, ki je naglašal, da se je v polni meri gojil strelski sport in da je njegov član g. Robert Vukmanič odnesel prvenstvo na jevenskem kmetovanju in postal tudi prav dravske banovine. Za propagandni odsek je poročal bančni ravnatelj Strgar, za pravni odsek dr. Šnid. Nato so sledili referati delegatov podružnic na deželi. Za podružnico Slovenjgradec je poročal g. Šentjura,

ki je opozarjal občni zbor, kako grdo ravno lastniki lovišč s srnjadi, in je predlagal, naj bi se odstrel srnjadi zaščiti a 1. decembrom. Predlog je bil soglasno sprejet. Za podružnico Sv. Jurij v Slovenskih goricah je poročal Stanko Trčelj, za Slovensko Bistrico učitelj Kristan. Poročilo nadzornega odbora je podal g. Perm, ki je obenem predlagal razrešnico blagajniku in odboru. Predlog je bil soglasno sprejet.

Nato je bil na dnevnem redu sprejem novih pravil Lovskega društva Maribor, o katerem je poročal ravnatelj Pogačnik, podarjajoč, da je ostala avtonomija lovskih društev popolnoma neokrnjena in da bo novo društvo prevzelo vsa aktivna in pasiva od razpušene podružnice, ki je delovala 12 let. Občni zbor je bil prekinjen, po kratkem ocmoru pa je sledil ustanovni občni zbor Lovskega društva Maribor. Pri volitvah je bil soglasno in z vzklikom izvoljen za predsednika bančni ravnatelj Bogdan Pogačnik, za podpredsednika prof. Schaup, v odbor pa Boltavzar, dr. Kovačec, Vlašič, Vukmanič, dr. Lipold, inž. Zirnfeld, dr. Czufakura, dr. Šnid, Donko, Babič, Udo Kasper, dr. Seneković, Strgar, dr. Robič, dr. Glančnik, Hartinger, Sprager in Vodopivec, a za predsednika pravnege odseka dr. Šnid, propagandnega bančni ravnatelj Strgar, strelskega pa dr. Kovačec, v nadzorni odbor pa Perme in Vidmar.

Vremensko poročilo

11. decembra

Ljubljana 7. 762.6, 3.4, 93, SW2, 5, dež, 2.7; Ljubljana 14. 764.7, 5.6, 90, NW1, 6, —; Maribor 7. 764.0, 2.0, 90, NW3, 4, dež, 2.0; Zagreb 7. 764.5, 3.0, 90, NW1, 6, dež, 0.3; Beograd 7. 763.2, 3.0, 30, ESE3, 5, —; Sarajevo 7. 762.1, 3.0, 90, 0, 10, —; Skopje 7. 760.3, 6.0, 90, 0, 10, dež, 7.0; Kumbor 7. 757.0, 11.0, 70, E2, 10, —; Split 7. 756.9, 10.0, 60, NE5, 10, —; Rab 7. 769.3, 7.0, 80, N4, 10, —; Temperature: Ljubljana 7.0, 1.5; Maribor 3.0, 1.0; Zagreb 7.0, 3.0; Beograd 9.0, 2.0; Sarajevo 3.0, 2.0; Skopje 8.0, 6.0; Kumbor 13.0, 10.0; Split 12.0, 7.0; Rab 10.0, 7.0.

12. decembra

Ljubljana 7. 765.1, 1.4, 72, ENE3, 10, —; Ljubljana 14. 762.7, 0.2, 78, N3, 10, —; Maribor 7. 765.6, 1.0, 80, NE4, 6, —; Zagreb 7. 765.7, 1.0, 70, NE5, 10, —; Beograd 7. 762.3, 0.0, 90, N2, 10, —; Sarajevo 7. 762.5, 2.0, 90, 0, 10, —; Skopje 7. 760.8, 3.0, 90, 0, 10, dež, 3.0; Rog. Slatina 7. —, 1.0, 65, N7, 10, —; Temperature: Ljubljana 2.0, 0.3; Maribor 4.0, 1.0; Zagreb 6.0, 1.0; Beograd 7.0, 1.0; Sarajevo 6.0, 1.0; Skopje 8.0, 2.0; Split 10.0, —; Rog. Slatina 5.0, 1.0.

Hitra vojna - človekoljubna vojna

Zanimiva izvajanja angleškega generala Fullerja - Kratkotrajna vojna štedi civilno prebivalstvo

Angleški general Fuller, ki je postal znan po svojih naziranjih o vojni s stroji, priobčuje članek, ki trdi v kratkih besedah, da je hitra vojna najbolj »človekoljubna« oblika vojne.

Fuller ostro napada napore Zeneve, da bi se vojni stroji, kakor tanki in letala, prepovedali. S tem hočejo čim bolj štediti civilno prebivalstvo, dosegajo pa, kakor trdi Fuller, baš nasprotno. Utrdne in obrambna orožja naj bi bila dovoljena, napadna pa prepovedana. Obrambna orožja so svetovno vojno spremenila v položajno vojno, tanki, letala in najtežja artiljerija pa so izsiljevali gibalno vojno. V položajni vojni ni lahko priti do odločitve. Streliški jarki pač lahko ščitijo armado, a čim bolj

jo ščitijo, tem bolj je civilno prebivalstvo izpostavljeno zračnim in plinskim napadom. Kakor je letalu namenjeno, da demoralizira zaledje, tako zadevajo podmornice železice zaledja. Obe orožji se dopolnjujeta, uničujeta moralo in gospodarstvo. Tudi tu slavi položajna vojna triumfe. Napadi na sovražnika ne prinašajo odločitve, torej poskušajo zadeti njegovo gospodarstvo. Takšna vojna je najhujša oblika vojne. Močnejši doseže končno Pirovo zmago. Svetovna vojna je dokazala najočitnejše, da je pri sedanjih medsebojni odvisnosti kulturnih narodov nemogoče uničiti gospodarstvo kakšnega naroda, ne da bi vsi trpeli zavoljo tega.

Kar se tiče torej bodoče vojne, meni Ful-

ler, mora biti stremenje vsakega vrhovnega vojaškega poveljstva to, da bi se izognili položajni vojni. Čim gibljenejša so operacije, tem prej pride do odločitve. Tanki so v svetovni vojni razbili fronte. Če torej danes zahtevajo odpravo tankov, je to usodna pogreška. Tank je močnejši nego orožje strelskih jarkov, njegova eksistenca pomeni povratek stare bitke na odprtem polju. Gospodarska vojna stopi tako v ozadje. Potrebno bo spraviti vse razpoložljivo orožje na bojišče in s tem postaja možnost, da bi se velike enote zračnega orožja porabile proti nevolžskim ciljem, zelo majhna. Hitra odločitev na kopnem izsiljuje tudi hitro odločitev na morju. V kratki vojni je nemogoče, da bi s podmornicami blokirali pomorsko ljudstvo.

Svetovni rekord v višinskem poletu

Ruski letalec Vladimir Kokinaki, fotografiran po povratku na zemljo iz višine 14.575 m

Beli bog v divjini

Mož, ki je priletel z velikim ptičem in je padel na zemljo

Iz dežele, »kjer poper rase, iz Holand. ste Gvajane, poročajo, da se je te dni odpravila v divjino letalska ekspedicija, da bi potiskala nekoga letalca, ki je 1. 1927. odletel od tam proti Rio de Janeiro, a se je potem nekje sredi te 5000 km dolge poti izgubil.

Zadnjič so tega letalca videli, ko je ob obali precej nizko obkroževal neki parnik, potem se je usmeril proti jugu. Odtlej ni bilo o njem nobene vesti več in že davno so izgubili vsako upanje, da bi bil še živ.

Pred nekaj časa pa je dospel v Georgetown v Angleški Gvajani neki angleški potovalc in je povedal, da so mu v divjini med rekama Maronijem in Surinamom pripovedovali o »belem bogu«, ki ga neko indijansko pleme drži v ujetništvu. Potovalc je rekel, da je imel priložnost govoriti celo z nekoliko možmi iz tega plemena, pa so mu povedali, ko jim je pokazal fotografije letal, da je »beli bog« pred leti priletel baš s takšnim velikim ptičem v deželo in padel na tla. Indijanci so videli v tem možu seveda nekaj nadnaravnega in so ga krstili za »belega boga«. Poveda-

li so še to, da je pohabljen. Popolnoma umljivo bi bilo, da se je mož pri padcu letala poškodoval.

Ko so zvedeli prijatelji prej omenjenega izginulega letalca o pripovedovanju angleškega potovalca, so izrazili takoj mnenje, da ni »beli bog« nihče drugi, nego on in so se odpravili s tremi letali v notranjost dežele, da ga poiščejo in pripeljejo domov. Če je le kaj resnice na tem, kar so pripovedovali Indijanci, jim bo to lahko uspelo, kajti ozemlje, kjer se je zgodila nesreča, ni predaleč in velikih nevarnosti za tri letala, ki se medsebojno podpirajo ni.

Abesinija v ljudski šoli

V italijanskih ljudskošolskih učilnicah morajo otroci natančno zasledovati razvoj vojaškega pohoda v Abesinijo. Na zemljevidu kaže dekletke kraje, ki jih je zavzevala italijanska vojska

Poroka v rodbini Mdivanijev

Princ Sergej Mdivani vzame za ženo Luizo Astor van Alenovo

Princ Aleksij Mdivani, ki je pred nekoliko meseci umrl pri avtomobilski nesreči na Španskem, ni bil poročen samo z Barbaro Huttonovo, dedično Woolworthovih milijonov, temveč pred njo še z več drugimi bogatimi Američankami. Med njimi je bila tudi pravnikinja Johna Astorja, ga. Luiza Astor van Alenova.

L. 1932. se je ta zakon končal z ločitvijo. Bil je že od vsega početka nesrečen, že prve dni je prišlo med zakonema do razburljivih scen, pa sta se preselila vsak v svoje stanovanje in sta se videla spet le pred sodnikom, ki je zakon ločil. Odtlej ni smel pred Astorjevo nihče več izgovoriti imena Mdivanijev.

Tem večje je bilo tedaj presenečenje v višji ameriški družbi, ko je zvedela, da se van Alenova sedaj poroči s princem Sergejem Mdivanijem, bratom svojega pokojnega moža. Poroka bo bržkone še ta mesec v New Yorku, kjer živi Alenova, ali v Hol-

Kremenčeva svetilka v zobozdravniški praksi

Ameriški zobozdravniki uporabljajo čedalje bolj zelenkasto-modro žarečo kremenčev svetilko. V svitu te luči so videti zdravi zobje bleščeče beli in naravno fluorescirajo. Zdrave dlesni imajo purpurno barvo. Bolni zobje in dlesni pa imajo povsem drugo barvo in se močno odražajo od zdravih partij. Če je na zobu povsem tenka plast zobnega kamna, se obloženost mesto sveti motno ali pa ne fluorescira kakor zdrav zob.

Abesinec na preži

Abesinske prednje straže imajo na svojih opazovalskih prav spretno maskirana »agnezda«, iz katerih lahko udobno opazujejo kretanje sovražnika na bojišču

V pričakovanju spopada

Veselos abesinskih vojščakov na zbirališču v Desiju, kjer zbirajo neguševi voditelji armado za sunek proti belemu neprijatelju

„Daj mi prstan nazaj!“

Konec zakona še preden se je začel

Edita in Erik, mlad berlinski par, se je pripravljala na poroko. Bodoče stanovanje je bilo že najeto, prstana sta bila pri draguljarju, da vreže v njiju njuni imeni, celo vino za poročno gostijo je bilo naročeno. Nekoliko dni pred poroko sta odšla zaročenca k draguljarju po prstana.

Ta sama na sebi vesela pot je bila precej klavna. Editi je Eriku očitala, da se je vedel netaktno in da je v nekem razgovoru z njo zadel. Erik se je spomnil nekaj pikrih opazk, ki mu jih je bila zaročenka v zadnjih dneh vrgla v obraz. Prepirla sta se na poti do draguljarja, prepirla sta se na poti nazaj, prepil pa je dosegel vrhu-nee v stanovanju Erirove matere, kjer je mladi mož končno divje vzrotil in zavpil:

»Daj mi prstan nazaj!« Editi se je brenila, mladenič pa je zaklenil vrata v stanovanje, vtičnik ključ v žep in izjavil: »Dokler mi ne vrneš prstana, ne pojdeš domov!« Izginil je v svojo sobo. Editi je ostala ogorčena v kuhinji pri »bivših« tašč. Ura za uro je minovala, bila je že pozna noč, ko se je Editi končno odločila, da izroči Eriku prstan, na kar je smela domov. Vložila pa je proti bivšemu zaročencu tožbo, da jo je z zaklenitvijo stanovanja oropal prostosti in izvršil nad njo nasilje. Sodnik je Erika oprostil. O nasilju ni bilo govora, ker ni rabil Erik pač nobene sile, glede oropanja prostosti pa se v svojem ogorčenju ni zavedal, da počenja nekaj, kar je proti paragrafom. Tako se je ta »zakonc, ki je obetal zelo lepo, končal še pravočasno.

Kralj - izumitelj

Švedski kralj Gustav se zanima za vse, kar je v zvezi s tehniko. V svojih prostih urah se bavi zlasti rad z radiom. Kakor nešteti drugi rajski poslušalci je moral ugotoviti tudi on, da je sprejem posebno inostranih postaj pogostoma nečist. Tehnika je odkrila sicer marsikakšno pripravo, ki naj bi napravila ta sprejem bolj čist, toda od idealne smo še vedno zelo oddaljeni. Približali pa smo se mu gotovo z novim izumom, ki ga je napravil švedski vladar. Te dni ga je demonstriral skupini strokovnjakov v svojem gradu in so se lahko prepričali, da je sprejem s pomočjo te priprave v resnici čist. V bližnjem času pride ta izum tudi v javnost.

V znamenju avtarkije

Neka trgovina v Rimu je spremenila svoj naziv iz »Waleškega princa« v »Princa Piemontskega«

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

A NEKDOTA

Baronica de Taizemondova je bila silno ogorčena, ker si je kardinal Richelieu prizadeval, da bi si dobil simpatije njene konkurentke madame de Brionne, ki je bila sicer priznana lepota, a je trpela, kakor pripoveduje zgodovina, na pomani-kanju duhovitosti.

Baronica je zaradi tega nekoga dne pošepetala kardinalu skozi pahlačo: »Eminenca, ne morem trditi, da ste ravno slepi, zdi se mi pa, da ste gotovo nekoli-ko gluhi«.

VSAK DAN ENA

On: »Kaj poreče tvoj oče, ko bo slišal, da ova se zaročila?«
Ona: »Vesel bo kakor vedno, kadar si, št, da sem našla novega ženina«.

(Maskete)

Najvišja zgradba na svetu

Rusija hoče prekositi pariški Eiffelov stolp in Empire State Building v New Yorku

Najvišjo zgradbo na svetu nameravajo graditi v Rusiji, v Moskvi. Ameriški inženjerji za gradnjo nebotičnikov so že na poti v Rusijo, da bi tam predložili svoje načrte. Prostor, kjer bo ta zgradba stala, so si že izbrali, pa ga bodo Američani še najprej temeljito preiskali. Najvišje poslopje na svetu se bo imenovalo »Hiša sovjeto« in bo merilo v višino 1341 pedi, bo tedaj za 374 pedi višje od Eiffelovega stolpa v Parizu in za 115 pedi višje od doslej najmočnejše zgradbe na svetu, newyorškega »Empire State Buildinga«. Orjak bo ves iz jekla in marmorja. Po svoji krasoti bo baje svetovno čudo.

Razdelitev Nobelovih nagrad

V navzočnosti kralja Gustava V. in več članov švedskega kraljevega doma so 10. t. m. razdelili v Stockholmu letošnje Nobelove nagrade. Svečanost je otvoril predsednik Nobelove ustanove Hammarskjöld, nato je pristopil kralj in je izročil nagrado za fiziko angleškemu učenjaku Chadwiku, nagrado za kemijo francoskemu zakoncu Joliot-Curie, dočim je nadaljno nagrado prejel profesor za živalstvo Hans Spemann iz Freiburga na Bavarskem.

Nobelova nagrada znaša, kakor znano 170.000 švedskih kron, poleg tega prejme laureat še malo kolajno in diplomu. Zvečer po razdelitvi nagrad je bil v zlati dvorani stockholmskega magistrata tradicionalni slavnostni banket.

I V E R I

Kdor se odpoveduje vračanju ljubezni, se odpoveduje ljubezni sami.

Kadar izgine med dvema človekoma vsaka razdalja, se odpre med njima prepad.

Ko pričnemo s tem, da ne verjamemo v konec, se konec začneja.

Ljudje, ki ne morejo več skupaj molčati, si nimajo ničesar več povedati.

Angleške izgube zaradi sankcij

Anglija, ki je zahtevala od držav članic Društva narodov striktno izvajanje sankcijskih ukrepov, meri v pogledu sankcij sebe z nekoliko drugačnim merilom kakor druge države v ženevski ustanovi. Angleži sami niso kdo ve kako navdušeni za sankcijske ukrepe, kajti njihovi gospodarstveniki se v zadnjih tednih močno pritožujejo zaradi izgub, ki jih jim povzroča izguba italijanskega tržišča.

Ribiči v Portsmouthu so izgubili zaradi izpadka prodaje svojih rib v Italiji v treh tednih 80.000 funtov sterlingov. Tudi li-verpolski industriji se pritožujejo zaradi nazadovanja kupčije. Angleška vlada težko kroti svoje pridobitne kroge zaradi teh izgub in jih tolaži, da se bo angleško gospodarstvo vrnilo na stari tir takoj, ko se bo uredil vzhodnoafriški konflikt. Da si pri tem ni mar malih držav, ki jim prinašajo sankcije mnogo večjo škodo kakor nji sami, leži seveda na dlani.

Ljubezen in politika

Kakor poročajo iz Madrida, se bo sin državnega predsednika Zamore v bližnjem času poročil s hčerjo Larga Caballera. Caballero je znani španski socialistični vođa in organizator krvave oktobrske revolucije na Španskem.

Kulturni pregled

Knjige Srpske književne zadruge

V modro platno vezane in rdeče otrezane knjige »Srpske književne zadruge« so postale v teku desetletij standard sleherne srbske knjižnice. Do tega jim je pripomogla poleg enotne opreme in nizke cene tudi skrbna izbira avtorjev in njihovih spisov. Tako je SKZ s svojimi izdajami, ki se jim je pridružila še nova knjižnica z naslovom »Savremenik«, nekako središče tradicionalne in solidne srbske kulture.

Letošnje »kolce« rednih izdaj obsega pet sedem knjig in kot dodatek še spominski spis o bivšem konzulu Slobodanu J. Jovanoviću, čigar oče je poslal pokojnemu sinu vzoren spomenik s tem, da je ustanovil sklad, iz katerega bo SKZ izdajala vsako leto eno knjigo več. To je pojav, ki ga je treba vsakega posebej naglasiti, zlasti v naših razmerah, kjer je te vrste mecenatstvo izumrlo menda z rajnikom Antonom Knezom. Niti v obdobju gospodarske konjunktore ni pri nas nihče mislil na tako podpiranje slovenske knjige.

Izmed letošnjih knjig omenjamo predvsem drugi del Skerličevih »Književnih studij«. Ta izbor literarnih esejev in kritik enega največjih srbskih slovstvenih teoretikov vsebuje med drugimi sestavke o dogmatični in impresionistični kritiki, o »uničenju estetike« in demokracizaciji umetnosti, o filoloških dogmatikah in književnem jeziku, o prvih srbskih gledaliških predstavah in študije o Stevanu Sremcu, o dr. Ljubomiru Nedici, o Božidar Kneževiću in njegovih »Mislih«, Jovan Skerlič je kot zastopnik demokratičnih tendenc v literarni kritiki posebno blizu sedanjim novorealističnim stremjenjem v literaturi, ki se prav posebno oklepajo sodobne socialne problematike. Njegovi pogledi na posamezne literarne probleme niso vedno prodorni in originalni, vendar so zanimivi, tembolj ker je Skerlič tudi dober stilist.

Pomembna knjiga so »Životi kraljeva i arhiepiskopa srpskih«, ki jih je spisal srednjeveški srbski pisatelj, desna roka kralja Milutina in njegovega sina Stefana Decanskega, humski škof in srbski metropolit Danilo II (umrl 19. decembra 1337). Ta naslednik in duševni dedič sv. Save je opisal življenje kraljeve Uroša Dragutina, Stefana Uroša, kralja Stefana in arhiepiskopov sv. Save, Arsenija itd. Njegovo delo je bilo doslej dostopno samo v starosrbskem izvirniku ali v rusko-srbski obdelavi, šele sedanja izdaja SKZ ga nudi v današnjem književnem jeziku, kar mu bo nedvomno pripomoglo do večje popularnosti. Srednjeveški tekst Danila II. je prevel dr. Lazar Mirković, profesor ljubljanske univerze dr. Nikola Radović pa mu je napisal predgovor, ki v njem prikazuje življenje tega davnega srbskega pisatelja in obenem vrednoti njegovo delo. Nasproti Safariku, ki je videl v Danilu II. slabega pisatelja, smatra dr. Radović da imajo njegovi spisi znatno vrednost kot zgodovinski vir in kot slovstveno delo. Vse kako jemljemo knjigo v roke z velikim zanimanjem: iz nje veje davni duh srbskih samostanov in, kakor na stenah njihovih cerkva, so tudi tu ohranjene s patino stoletij lahko zastre freske iz življenja srbskih srednjeveških vladarjev in duhovnih poglavarjev. Knjiga je ilustrirana s posnetki sta-

rih slik, ki pa bi bile vredne skrbnejše reprodukcije, ker bi tako učinkoviteje ilustrirale dobo, o kateri pripoveduje v stilu starih bizantinskih cerkvenih pisateljev njihov srbski učenec in posnemovalec. Izmed leposlovnih knjig naj omenimo na prvem mestu »Pesme« Velimira Rajčica in Stevana Lukovića, dva pesnika iz obdobja, ki sovpada s prvimi začetki moderne v Srbiji; pričela sta se udeleževati v času, ki ga predstavlja Milan Rakić in Jovan Dučić, toda preden sta mogla pokazati svo vesebino svoje nadarjenosti, sta omahnila v zgodnji grob. Kdor je užival v Antologiji Bogdana Popovića vzorce njune lirike, si je nedvomno želel še več te poezije. Zar to je SKZ prav storila, da se s priročno knjižico ohranja spomin dveh nedvomno nadarjenih, a ne še povsem dozorelih poetov. Pri obeh se čutimo vpliv Vojislava Ilčića: Luković je kar prečisto v skladnem ujetništvu njegove poezije. Toda skozi te vplive ne zaznavamo samo dveh zrelih pesniških individualnosti, marveč tudi še dihi nekega novega: prve sledove pesniškega impresionizma in simbolizma. Po svojem življenjskem obhodu sta si oba pesnika sorodna: kakor pri Panduroviću in Disu zveni tudi njuna naigljiva struna ožnost, ki poje o trpkem spoznanju, o težkem prebujenju v življenjsko stvarnost. Oba čislata jesenske motive; zlasti Luković je pesnik megle, jesenske melanholije in njegova »Jesenja kišna pesma« udarja v svojem turobnem molu tudi v našo dušo:

Tužno... Jednolično—dug—i vlažno
Jeseni dan se tmuji;
Plače bez kraja, bolno plače
Sumoran beskraj suri...

Pesmi je uredil in opremil z uvodno študijo Zivko Miličević.

Proza nedavno umrlega vojvodinskega pesnika Mileta Jakšića »Mina vreme«, ki jo je izbral in uredil sam pisatelj, je izšla po neprimerljivi volji usode kot postumna knjiga. Vsebuje petnajst črtic in povesti, ki so spisane v zmernem, tu in tam izrazito osebno barvarnem realizmu. Čutimo, da je zlasti v črticah, ki opisujejo mladost, mnogo avtobiografskih potez, kakor se sploh zdi, da je Jakšićeva proza od kraja do konca doživljena.

Nova in izvirna je tudi povest Todorja Lj. Popovića »Gila«, h kateri se morda ob priliki še vrnemo s posebnim referatom.

»Pripovedke« Stevana Sremca so dosegle četrti tisk. Ta izbor so nedvomno pozdravili s posebnim veseljem vsi prijatelji tega originalnega in prijetnega srbskega pripovednika. Tako so dobili v četrth knjigah najboljšo novelistično žetev avtorja »svkove slave«. Že prej so izšli med izdani SKZ Sremčevi romani »Vukova slava«, »Zona Zamfiruova« in »Pop Cira in pop Spirac«.

S tem je Sremec v tej izbrani, vendar že precej popolni izdaji zaključen. Za uvod četrti knjigi »Pripovedke« je objavljena obsežna in temeljita življenjsko-literarna študija iz peresa univ. prof. Pavla Popovića.

Sedma odnosa osem knjiga je prevod dveh Molièrovih komedij »Šola za žene« in »Mizantrop«. Obe je v verzih večše in skrbno prevela Radmila Nikolić-Milijanić.

Zlatko Bisaila

Pisec knjige »Model« aeroplana in njihova izgradnja, ki je pravkar izšla že v drug. izdaji kot 9. zvezek Male biblioteke »Vzduhoplovno glasnik«, v Novem Sadu, je zavzel vodilno mesto v našem modelarstvu. Širši javnosti je neznano, da je mladi strokovnjak slovenskega rodu. Rodil se je v Gorici, dovršil med vojno ljubljanski realni in potem tehniko na Dunaju, kar je bil odlični sodelavec v tamošnji jugoslovnski koloniji. Specializiral se je za aviatiko in posebej se za konstrukcijo brezmotorne letala; v slednjem je dosegel lepe uspehe pred zborom Dunajskih strokovnjakov, ki so preizkušali Bisailov poskusom. Bil je konstruktor za letalske modele v Dunajskem Novem mestu in sourednik edinega strokovnega lista »Der Flug« Pred nekaj leti je društvo tega imena izloilo njegovo prvo knjigo te stroke. Pred poltrajnim letom je Bisail prevzel vodstvo modelarske šole v Novem Sadu.

Zlatko Bisaila spis »Model« aeroplana i njihova izgradnja obsega 128 stran, kolno ilustriranega teksta in večje število prilog s podrobnimi osnutki za izdelavo modelnih aeroplanov. Njegov spis je prvo izvirno jugoslovnsko delo na tem važnem tehničnem področju. Modelarstvo ki vzeja naladno i tehničnem duhu praktično in delno tudi teoretično in ki širi med njo ljubezen do letalstva, je pri drugih narodih močno razvito. Mladi modelarji so dobili z Bisailovo knjigo tako temeljit spis, da ne bodo potrebovali tuje literature, v kolikor jim ne gre za nadaljnja teoretična proučevanja.

Dobro opremljena knjiga stane samo Din 12 in se lahko naroči pri uredništvu »Vzduhoplovno glasnik«, Novi Sad IV. Petrovaradin.

Adolf Vesely

Med letošnjimi nagradenci Češke akademije znanosti in umetnosti je tudi pesnik in publicist Adolf Veselý. Nagrajena je bila njegova nedavno izšla pesniška zbirka »Nemohy jde do léta«. A. Veselý je prijatelj in poznavalec jugoslovnskega kulturnega življenja. Izdal je zbirko prevodov iz naše poezije »Lirika duše Jugoslavije«, ureja »Jadransko Stráž« ki propagira na Češkoslovanskem naše morje in sploh turistične in kulturne interese Jugoslavije, objavlja v listih redna poročila o našem kulturnem življenju. Pred leti je bil tudi sodelavec »Jutrova« kulturnega pregleda.

Adolf Vesely je izdal že lepo vrsto knjig: L. 1910 zbirko »Beseda zemlje«, ki je izšla l. 1933. v drugi izdaji. 1913 »Knjižni interier« in »Knjižni ljubeznik, med vojno zbirki vojne lirike. Življenje v strelskih jarkih« in »Letalec, po vojni pa pesniške knjige »On in ona zaljubljenca«, »Valentina Čajka nebesa in pekel«, »Dom upanice«, »Clovek na zemlji«, »Čuvaj morskega svetilnika«, »Klic morja« Slednji dve knjigi mu je navdihnila naša Dalmacija. Mimo tega je izdal več knjig proze in študij ter igre »Sveti večer«.

Življenje, izstavi novo manjico z let desetko. Dal svežo steklenico! Poletje mika v cvetje. In bolnik gre v poletje ves čuten, klen po plen.

Tako izveneva posem, ki je dala naslov zbirki in ki že sama kaže pesnikov neprimerni senzualizem, znan že iz zbirke »Beseda zemlje«. Vroča vsebina se tudi tu obdaja z melodično formo, ki kaže povsod trdno logično izraženost.

Tudi drugi del te zbirke, ki vsebuje različne motive verno razodeva pesnikov izraziti duhovni profil. S podelitvijo nagrade Češke akademije je dobila ta zbirka za služenje priznanje.

Mladina hoče spoznavati domovino Lep razvoj srednješolskega počitniškega pokreta

Ljubljana, 12. decembra. V nedeljo je bila v Trgovski akademiji redna skupščina dravske ferijalne oblasti, ki smo o njej že kratko poročali.

Na skupščino so prišli delegati iz vseh krajev Slovenije: iz Celja, Maribora, Ptujja, Murske Sobote, Kranja, Novega mesta, Kočevja in Ljubljane. Sešli so se spet vsi mladi delavci in propagatorji ferijalne misli, da se pomenijo o delu, ki so ga že izvršili kakor tudi o delu, ki jih še čaka. Skupščino je vodil dolgoletni predsednik prof. dr. Mihelak Josip, ki je po pozdravu ugotovil razveseljevo dejstvo, da je med srednješolsko mladino počitniška misel globoko ukoreninjena in razširjena ter da ima vse pogoje za večji razmah. Za ta ideja počitniške zveze se ni našla razumevanja v javnosti.

Zbor se je pietetno poklonil spomenu pokojnega direktorja Rada Pavlića. Obirno sliko o pokojnikovem delu in zaslugah za ferijalni savez je podal predsednik. Pokojnik je bil ferijalcem pravi tovariš in se je z njimi vedno rad družil in jim pomagal z nasveti, ki si jih je pridobil pri dolgoletnem delu v tej organizaciji. Ostal nam bo vedno v lepem spominu. Zastopnik SPD prof. Janković je obirno poročal o doseganih uspehih ki so plod poglobljeneh stikov med SPD in FS. Obe organizaciji sta uvideli kako je potrebno njuno zblizanje na tem, da vzgojita v mladini ljubezen do prirode, naroda in države. Obe organizaciji se mnogo prizadevata, da bi mogli nuditi članom čim več ugodnosti in možnosti, po katerih bi mogli postati čim popolnejši člani jugoslovnskega naroda. Kljub temu, da so ti stiki še razmeroma mladi, moremo z veseljem beležiti lep uspeh skupnega dela: letošnji počitniško kolonijo v Malnarjevi koči nad Bohinjskim jezerom. — V imenu osrednje uprave FS je iskreno pozdravil vse zborujoče prof. V. Lapajne in požel mnogo uspehov.

Predsednik dr. Mihelak je v poročilu govoril o pomenu počitniške zveze za mladino in podal obirno potek njenega razvoja. Zanimiva je njegova primerjava naše organizacije z njej sorodno v Nemčiji.

Življenje, izstavi novo manjico z let desetko. Dal svežo steklenico! Poletje mika v cvetje. In bolnik gre v poletje ves čuten, klen po plen.

Tako izveneva posem, ki je dala naslov zbirki in ki že sama kaže pesnikov neprimerni senzualizem, znan že iz zbirke »Beseda zemlje«. Vroča vsebina se tudi tu obdaja z melodično formo, ki kaže povsod trdno logično izraženost.

Tudi drugi del te zbirke, ki vsebuje različne motive verno razodeva pesnikov izraziti duhovni profil. S podelitvijo nagrade Češke akademije je dobila ta zbirka za služenje priznanje.

Kako pa je pri nas? Misel potovanja s svojimi zavetišč in kuhinjami čim cenejše potovanja sirom domovine. Ideja ferijalne saveza izvira že iz preddvojne dobe. Njeni začetniki so bili: Virant, Endlicher, Jenko. FS ima v vsaki banovini svojo oblast, ki se deli na podružnice. Na lanskem kongresu na Bledu so bile osnovane še posebne akademске oblasti: v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Vseh podružnic je 269 z 18.551 članom. V dravski banovini je 34 podružnic s 4.014 člani, kar očituje, da je v naši banovini počitniška misel zelo razširjena. Zanimiva je ocena nadzornega odbora, kakor tudi ministrskega inspektorja g. Zarića: dravska oblast je že nekaj let v stalnem napredovanju. Vsi posli, ki se nanašajo na propagando, organizacijo in revizijo, so bili v najlepšem redu, s čimer je upravni odbor zadovoljen. V tej poslovni dobi so bile neke spremembe in sicer v tem, da sedaj imenuje g. minister prosvete člane upravnega odbora, kakor tudi predsednike in podpredsednike oblasti. Posebno pozornost je dravska oblast posvečala organizaciji zavetišč ki jo

je izvedel s pomočjo delavnih odborov agilni predsednik. Zavetišča in poslovanje podružničnih odborov je stalno nadzoroval predsednik sam in pomagal z nasveti pri delu. Uspeh propagande in dobre organizacije je razviden iz pregleda uporabljenih kuponov za prehrano in seznamu prenočnin v zavetiščih. Zavetišča so bila oskrbovana vse počitnice. Pa tudi v denarnem poslovanju je pokazala dravska oblast svojo aktivnost, saj blagajna izkazuje 123.663 Din aktiv.

V dneh od 24. do 28. aprila se je vršilo romanje na Oplenac. Udeležilo se ga je 331 dijakov iz dravske banovine. Vodil jih je g. prof. Lapajne. Manom Viteškega kralja se je poklonila deputacija z inspektorjem Vrhovnikom na čelu. Na grob so položili venec in skrinjico, v kateri so bili podpisani vseh udeležencev. Propagandna predavanja je organiziral tajnik Lilija Bogomil, bila so v Ljubljani v prostorih realke in državne učiteljske šole. Predavani se je udeleževalo povprečno 60 do 80 dijakov. Debatata je pokazala, koliko je pokret počitniške zveze napredoval in s tem se še kažejo hibe. V debati so vsi govorniki razpravljali stvarno in dali mnogo pametnih predlogov, ki jih je skupščina v celoti sprejela. Tako je bil sklenjen: Organizacija narodno obrambnega odseka, zgraditev in povečanje zavetišč, osnivanje kuhinj v Rogški Slatini, Ljutomeru, Ormožu, Sošanju, Sevnici, Trbovljah in drugod, kakor tudi povečanje zavetišč v Logarski dolini, ki ga bo sprejela v oskrbo celjska podružnica.

brezposelne emigrante.

Nedelja 15.: Skandal pri Bartlettovih (Vzor ni soprog). Zadržiti.

Mariborsko gledališče

Petek, 13. decembra: Zaprt.

Sobota, 14. decembra ob 20. uri: »Malomeščani«. Red C.

Nedelja, 15. decembra ob 15. uri: »Bečka noč«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Poljska krk«. Znižane cene.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Torek, 17. ob 20.: Izdaja pri Novari. Govstovanje ljubljanske drama.

Abonma.

Petek, 13. decembra, Abesinija

(dr. Oskar Reya). — 12: Udovčeva in Lovčeva poleta na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Dunajska opereta (radio orkester). — 14: Vreme, borza. — 15: Zvezka ura: O kozmetiki (dr. A. Ferencak). — 15.30: Ujvrtura na ploščah. — 15.40: Zena in delo (g. F. Pernisek). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Slov. saradjanje na jugos. oslobodjenju za vreme rata (dr. Jos. Biran — iz Ljubljane). — 20: Francoska klavirska literatura (predava in na klavirju in strira prof. L. M. Škerjanc). — 21: Lev Nikolajevič Tolstoj (dr. N. Preobraženski). — 21.20: Dela Čajkovskega (radio orkester). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka solistična glasba (plošče).

Sobota, 14. decembra. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 16.20: Orkester balalajk. — 18.30: Kvartet. — 20: Večer narodne glasbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Koncert orkestra. — 20: Klavirske skladbe. — 20.30: Pesmi za sopran. — 21.30: Zbor. — 22.15: Narodne pesmi. — Praga 19.50: Pester program. — 21.15: Orkester in solisti. — 22.15: Plošče. — 22.30: Plošče. — Varšava 20: Lahka godba. — 22: Koncert orkestra. — 23.05: Izlet po Evropi. — Dunaj 12: Orkester. — 15.15: Zborovsko petje. — 16.45: Evropa in Azija v glasbi. — 19.10: Lahka godba. — 20: Glasba narodov. — 23.05: Plesna muzika. — Berlin 20.10: Pester večer. — 22.30: H konca tedna. — München 19.05: Vesele igra. — 20.10: Prikljubljene stare melodi. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 19.40: Pesmi ribčev. — 20.10: Berlinsk večer. — 24: Nočni koncert. — Rim 16: Kvartet mandolin. — 20.50: Operni večer.

Ljubljana 12: Plošče. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 15: Za delopust igra radio orkester. — 15.40: Poročila zunanjejavna vprašanja (dr. A. Kuhar). — 16: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 16.30: Nac. ura: Jugoslovnski pogrebni običaji (dr. Ivo Franč — iz Zagreba). — 20: Pogledimo na gorensko stran (iz Bohinja do Poljan in škojke Lake). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Zane Grey:

Teksaški jezdec

Duanu se je zadelo, da je čas se pokazati. Cutil je, da mu mislita Bland in Alloway ta mah še priznati. Očividno sta bila nekoliko osupla, in Alloway je bil videti oženo in zanihan.

»Jennie,« je šepnil Duane, »to je gospa Blandova, kaj zvito napravila. Kar pustiva ju v tej veri. Bodi zdej vsak dan pripravljena!«

Tesno jo je stisnil k sebi in slišal, kako mu je komaj razumljivo šepnila na uho:

»Podvizaj se!«

»Lahko no, Jennie!« je rekel na glas. »Upam, da vas najdem jutri bolj zdravo.«

Nato je stopil venkaj v mesečino in izpregovoril. Bland mu je odzdravil. Njegov glas ni bil ne ljubezniv ne sovražen.

»Jasperja sem srečal, ko sem jahal semkaj,« je zdajci rekel Bland. »Povedal mi je, da ste razjarili Billa Blacka in da je pričakovati streljanja. Zakaj ste mu izbili samokres iz roke?«

Duane je povedal, kako je bilo.

»Zal mi je, da sem bil po naključju tam. Saj mi ni bilo nič mar.«

»Grda istorija,« je zagodrnjal Bland. »Čisto prav ste storili. A vendar, Duane — prosil sem vas, da nikar ne začnajte prepira z mojimi ljudmi. Če bi bili izmed naših, bi bila stvar drugačna. Svojim ljudem ne morem braniti, da ne bi streljali, kadar jih je volja. Ne miče me pa, da bi trpel v svojem taboru tujca, ki mi pobija ljudi.«

»Res mislim, da bom moral spet odriniti — kamor koli,« je rekel Duane.

»Zakaj ne stopite v mojo tolpo? Slabo začeli ste tako in tako, in kolikor jaz poznam mejo, ne boste nikoli več pošten državljani. Rojen ubijalec ste. Verjemite meni, ki poznam vse nepridiprave ob tej meji. Marsikateri izmed njih mi je pripovedoval, da mu včasih nekaj počni v možganih, in ko se spet zave, leži pred njim mrtev človek. Z menoj ni tako. Tudi jaz sem imel sicer že nekaj pobojev, nikoli pa nisem nikogar zato ubil, da bi se rešil zadnjega nrtveca. Moji mrlički mi ponoči ne klečijo na prsih. To je muka vsakega streljaka. Blazen je. Mora in mora ubiti novega človeka — mora, zato da pozabi prejšnjega.«

»A jaz nisem streljalec,« je oporekel Duane; »okolnosti so me storile —«

»Prav nič ne dvomim —« mu je Bland smej se segel v besedo. »Mene so okolnosti storile govejega tatu. Sami sebe ne poznate. Mladi ste še. Vaša strast vam je v krvi. Vaš oče je bil izmed najnevarnejših mož, kar jih je kdaj videla tiksaška dežela. In tako ne vem za vas nobene druge poti. Namesto da bi ostali sami — samotni volk, kakor pravijo Teksanci — se rajši pridružite drugim. Tako boste delj živel.«

Euchre se je zviljal na svojem stolu.

»Bos, prav to sem fantu že sam govoril. Zato sem ga tudi vzel pod streho. Če se z našimi dobera sprjatelj, bo kmalu konec preprirov. In Duane bi bil imenitna pridobitev za tolpo. Videl sem Billa Hickocka, kako izdere samokres, videl sem malega Billyja in Hardina in našega Chessa — vse, kar jih je najbolj urnih ob meji. Ali, brez zamere, reči moram, da jih Duane poseka. Njegov poteg je čisto drugačen. Človek sploh ne vidi, kako naredi.«

Po Euchrovem slavonspevu je nastal kratek molk. Chess Alloway je v zadregi prestopal z noge na nogo, in ostroge so mu tiho zvenketale. Gledal je v tla in ni vzdignil glave. Bland je bil videti zamišljen.

»To je pa tudi edina zmožnost, ki me dela vrednega, da bi postal član vaše tolpe,« je nedolžno rekel Duane.

»Ta zadostuje,« je kratko odvrnil Bland.

Duane je močkal.

»Ali hočete to reč nekoliko premisliti?«

»Premislil jo bom. Lahko noč.«

Zapustil je skupino. Euchre je krenil za njim. Ko sta prišla na konec dohodne poti, še preden sta utegnili izpregovoriti besedico med seboj, je Bland poklical Euchra nazaj. Duane je v mesečini počasi stopal proti starčevi koči. Sedel je na klop in jel misliti na težko nalogo, ki je bila pred njim. Hkratu je bila pa v njem čudna sladkost, ki je izvirala iz misli na Jenniejo. Še vedno je čutil stisk njene hladne ročice. Kot na žensko ni mislil nanjo, niti ni razglabljal svojih čustev do nje. Imel je le nerazločne, sanjave misli in predstave, in še te so se gibale zgolj v okviru načrtov, ki jih je nenenoma snoval za njeno rešitev. Drsajoči koraki so ga zbudili iz premišljevanja. Euchrova temna postava je stopala po mesečni travi med drevjem. Ko je starec prišel do njega, je Duane videl, da je zelo razburjen. Duanu to ni šlo bogve kaj do živga. Zdej je bil potrpeljav, miren in močan.

»Bland te je precej dolgo zadržal,« je rekel.

»Samo daj mi, da zasopem,« je odvrnil Euchre. Nekaj časa je molče sedel in se pahljal s svojim velikim širokokrajnim klobukom, dasi je bila noč prav za prav hladna. Nato je stopil v koč in se takoj vrnil z gorečo pipo.

»Lep večer je nocoj,« je rekel, in v glasu mu je zvenela tista čudna šegavost, ki jo je Duane že poznal, »lep večer za zaljubljene ljudi, vse kar je res.«

»To sem tudi jaz že opazil,« je suho pritrdil Duane.

»Torej, naj ne bom poštene matere sin, če nisem pravkar videl, kako je Bland davil svojo ženo, dokler ji ni jezik pogledal iz ust in ni vsa potrnela v obraz.«

»Ni mogoče!« je vzkliknil Duane.

»Vrag naj me vzame, če ni bilo tako! Nu, daj, da ti povem vso istorijo, Buck! Ko sem se vrnil na verando, sem videl, kako se je Bland zdrnil. Preveč upehan je bil, da bi bil mogel dosti premišljevat. Alloway in Kate sta bila šla v hišo in sta prižigala svetiljke. Katin jasni glas sem slišal, toda Alloway se ni oglašil. Ta nikoli dosti ne govori, kadar pa odpre usta, je prekleto nevaren. Bland me je vprašal to in ono, kar naravnost. Bil sem pripravljen in sem mu prisegel, da je dvakrat ena tri. Bland je bil zadovoljen. Zmerom mi je zaupal in tudi rad me je zmerom imel. Kar gabilo se mi je, da ga moram tako voditi za nos. Vendar, mož je malo prida in ima z Jenniejo slabe namene. Te mu nočem izpodnesti. Potem sva šla v hišo. Jennie je bila izginila v svojo čumnato. Bland jo je poklical. Rekla je, da je že slečena. Ukazal ji je, naj se spet obleče. In to, kar je potem storil, je bilo nepričakovano. Premišljeno je pometil s samokresom na Kato. Da, kar naravnost je iztegnil svoj debeli višnjevi Colt proti njej in dejal:

»Najrajši bi te ustrelil.«

»Kar daj me!« je rekla Kate, hladno da nikoli tega. »Nalagala si me!« je zarjovel.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vzgojiteljico

ne pod 30 let staro, s perfektnim znanjem nemščine in pouka v glasovnjari, isčem k trem otrokom. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. Jutra pod »Ljubitelja otrok«.

26791-1

Pomočnika

špecijalce in kolonialne stroke ter delalce pridelav, obnem potnika za obiskovanje trgovcev sprejem s 1. januarjem 1936. Reflektiram samo na prvovrstno, mlajšo moč. Ne oženjen, vojaškega prejet, priprazen na resno nastop pogoj z garancijo ali kavčijo. Ponudbe je poslati do 30. t. m. na ogl. odd. Jutra pod »Zaneleži 1936«.

26781-1

Prvovrstne krojače

za moško konfekcijo iščem na dom. Pisane ponudbe pod »Moška konfekcija« na ogl. odd. Jutra.

26953-1

Pisarniško moč

praksno, zmerno nemščine, s hrvatsko slovo ali trg. akademijo sprejem. Prednost imajo oni s praksno v lesni stroki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarna moč«.

26897-1

Rudarski nadzornik

za rudnik v Švici se sprejme. Prednost imajo rojni inženirji. Marktičevići s godišnjim ispitom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rudar«.

26836-1

Oskrbnika

za hotel Sv. Janez ob Bohinjem jezera sprejme Slovensko planinsko društvo Ljubljana. Pisane ponudbe do 30. decembra 1935. Podrobne informacije daje pisarna SPD Ljubljana Aleksandrova c. 47.

26940-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davek Din, za dajanje naslovov 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Vzgojiteljica

šče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čim-proje«.

26856-2

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

18

Tam so ga ob velikem zanimanju množičnih kopalskih gostov spustili v morje. Ko so bile rakete nabite, ga je kapitan odrinil od brega, nato pa prijel za drog, da bi sprožil rakete. »Najprej se popeljem na Angleško,« je dejal. »Pozor!«

Gospodična

zmnoža vseh pisarniških del, perfektna v slovenski, hrvatski, nemški in italijanski korespondenci, isče skromno službo v uradu, trgovini tudi v kuhinji ali pri otrokih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rada delam«.

26862-2

Dajenci (ke)

26862-2

Vajenca

za steklo-brusarski obrt sprejemam takoj. Miško Mirko, brusarica stekla in ogledal, Ljubljana VII. Medvedova 38.

26876-44

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

26781-1

Francosko

na ploščah 36 dvostranskih Polidordidakt (56 lekci) s knjigo, popolnoma nove (Din 2000), prodam za polovico ceno. Pripravno za jezikovne tečaje, samouke, osvetljenje znanja francosčina, šole itd. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

26901-26

Kompletne smučči

iz pravega gorčnega jese-na za odrasle s palicami in vezavo od Din 180.— za otroke od 90.— Din naprej dobite pri izdelovalcu M. Fajfar, Ljubljana Trnovska ul. 35 telefon 3410.

26737-48

Smuško obleko

dekliško prodam. Naslov v vseh posl. Jutra.

26996-6

Pridelki

domači hrčkovski oves

26940-1

Sadje

Jabolka

26932-34

Jabolka

po jako niski ceni razpošilja F. Kapnik, Kostriv-nica-Podlipa.

26932-34

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Osebnj avto

(limuzino), dobro ohranjen, vožen ne preko 10.000 km kupim. Ponudbe pod značko »Auto-limuzina« na ogl. odd. Jutra.

26839-10

Glasbila

Piano

dobro ohranjen, kupim, ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Piano«.

26792-35

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

26781-1

Hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov kupim. Ponudbe pod »Vlog-ge« na ogl. odd. Jutra.

26743-16

Do 200.000 vlog

ali predložitelj zavodov s dolgotrajno vlogo pri Zvezi sloj, zadrž. Plačam dobro v gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samo takoj«.

26901-26

Lokali

Lokal

26988-19

Lokal

prilagojen za manufakturno trgovino dam v najem v centru Jelenje št. 12.

26994-17

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

26781-1

Hišo

št. 25. v centru Jelenje prodam sudi družinskih razmer. Pohorje je bila v tej hiši trgovina s železino. Josip Ambrožič Begunje pri Lescah št. 5.

26853-30

Stanovanje

Trisob. stanovanje

s kopalnico in uporabo vrta oddam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Centrum«.

26850-21

Trisob. stanovanja

in dvošobno stanovanje s kopalnico in uporabo vrta oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sredina mesta«.

26951-21

Dvosob. stanovanje

s kopalnico oddam. Naslov v vseh posl. Jutra.

26978-21

Enosob. stanovanje

oddam s januarjem. Poizve so v gostilni Aleševčeva c. 34. Ljubljana VII.

26932-21

Iščemo

SALDAKONTISTA

prvovrstno opominjevalno moč za popoldanske ure (v pošte tudi viš. knjig. drž. urad.). Ponudbe z navedbo sedanj. službovanja in referencami pod »Stalno 17«.

26932-21

Soboda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

zračno, v sredini mesta oddam za 16 dec. Naslov v vseh posl. Jutra.

26877-33

Sostanovalec

sprejemam s hrano takoj ali s 35. Židovska ul. 67.

26975-33

Sobo

z vhodom in stopnice oddam boljšemu gospodu. Turk, Strelška ul. 32/1.

26874-33

Sobo

lepo, s posebnim vvhodom in elektriko oddam. Mostal trg 17/II. vrata 8.

26970-35

Prazno sobo

s centralno kurjavo in souporabo kopalnice oddam. Naslov v vseh posl. Jutra.

26837-33

Veliko sobo

takoj oddam ali s 15. v centru. Cena 400 Din. Naslov v vseh posl. Jutra.

26854-33

Sobo

premo, solčno v L. nadstropju oddam. Biharjeva 2. za Obrtno šolo.

26980-33

Opremljene sobe

sveže, zračne 1 ali 3 posojena, poseben vhod Din 100-250 lahko tudi s hrano oddam blizu tramvaja. Sp. Šiška, Cernotova 91.

26946-25

Sobe išče

Opremljeno sobo

lepo, šče trgovce za takoj v središču centra mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Center mesta«.

26911-33a

Sobo

po možnosti separirano ločeno. Ponudbe na ogl. oddelku Jutra pod »Visoko priključje ali prvo nadstropje«.

26879-33a

Iz življenja na deželi

GROŠUPLJE. Kljub temu, da je težko za denar, je tukajšnji Rdeči križ s pomočjo šole, Sokola in gasilske čete priredil Miklavžev in obdaroval 55 siromašnih otrok, tukajšnji Sokol pa 39 otrok. Da je dobrodelna akcija uspela, gre zahvala občinskemu odboru društva RK v Ljubljani, osnovni šoli in ravnatelju g. Dularju. Metoda za podarjeno blago, kakor tudi vsem hišam in damam, ki so kakorkoli pripomogle k obdaritvi malih. — Dne 8. t. m. je sklical tukajšnji RK sestanek županov in zastopnikov občinskih odborov društev RK v tukajšnji zdravstveni občini. Razpravljalo se je o potrebi zidanja zdravstvenega doma, kar je naletelo med vsemi na odobravanje. Oba gg. župana sta obljubila vsestransko pomoč. Sestavljen je pripravljalni odbor, ki naj vodi vse delo, da se bo misel v teku nekaj let realizirala. Upamo, da bodo tudi občinstva razumela potrebo te stavbe in podpirala pripravljajni odbor.

MALA NEDELJA. Sokolska četa je na Miklavževem nastopu obdarovala 160 otrok. K obdarovanju je mnogo pripomogel rojak pomočnik finančnega direktorja v pok. g. Martin Spindler. Vsem darovalcem izreka šolski upravitelj lepo zahvalo.

26970-35

MAKSIMILJAN PROFT,

strojevodja drž. železnice v p.

nas je danes ob 11h popoldne boguvdano za vedno zapustil.

K zadnjemu počitku ga spremimo v soboto, dne 14. decembra 1935, ob pol 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. decembra 1935.

ZALOSTNI OTROCI

in ostalo sorodstvo.

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35

26970-35